"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Publication in Ohio Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription rate:
In the United States .....
Canada and Mexico .....
Lithuania and other countries ....
Advertising rates on application.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

DIRVA

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitė Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose $2.00
Kanadoje ir Meksikoje $2.50
Lietuvoje ir kitur $3.00
Prenumerata apmokama iškalno ir skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No. 46 | KAINA 5c | CLEVELAND, OHIO | PENKTADIENIS, LAPKRIČIO-NOV. 16, 1923 | METAI VIII (VOL. VIII)

Kaizeris Pasirengęs Gryžt Vokietijon

ALIANTAI MANO JOG BUS ATSTEIGTA SENOJI VALDŽIA. REIKALAUJA BERLINO PASITEISINIMO.

Bavarijos Monarchistų Suokalbis Suiro. Vadai Suimta. Jie Norėjo Eit ir Užimt Berliną.

DARBAI
IR DARBININKŲ ŽINIOS

Ohio valstijoj, Hocking anglies lauke, angliakasiai senai jau nedirba. Bedarbė čia yra aršiausia kokia gentkartės bėgiu buvo. Gyventojai rengia įsteigt bendruomenes valgio išdavimui neturintiems. Pereitųjų metų streikas pasibaigė su tomis pačiomis algomis. Po to dar darbai pablogėjo: vietoj dirbti keturias dienas savaitėje, pradėjo dirbt tik po dvi, vieną dieną, o antgalo visai sustojo. Dvylika kasyklų New Straitsvillėj uždaryta. Gubernatorius atsišaukia į gyventojus Ohio valstijoj naudoti savo valstijos anglį kad butų kasėjams darbo. Apie 10,000 darbininkų neturi ką veikti.

Virginia valstijoj streikuoja apie 500 gelžkelių darbininku. Lapk. 14 d. Chicagoj prasidėjo tarybos tarp unijos ir valdžios gelžkelių darbo tarybos. Gelžkeliečiai tą tarybą smerkia.

Kingston, Jamaica. — Eksplozija ant laivo užmušė šešis darbininkus prekybinio laivo.

Buffalo, N. Y. — Chemikalų dirbtuvėj kilus eksplozijai užmušta trys darbininkai, 19 sužeista.

Wadsworth, O. — Degtukų dirbtuvėj eksplozija užmušė du darbininku ir du sužeidė.

Fordo dirbtuvės Detroite išdirba po 42,271 automobilį kas savaitė.

New Yorke pradėjo organizuotis į unijas "baltais kalnieriais darbininkai", tai yra įvairųs ofisų, kontorų darbininkai ir darbininkės. Merginos stenografės jau turi surašę savo unijon į 2,000 narių. Reikalaujama 7 valandų darbo į dieną, su minimum alga $21 savaitėje.

Geležies ir plieno liejyklose įvedus aštuonių valandų darbo dieną, tuose darbuose pradeda atsirasti daugiau kitokios klesos žmonių, ne vien tik ateiviai. Dabar randasi daug ir Amerikoj gimusių darbininkų, ir daugelis kolegiją baigusių, pirm ėjimo į industrijas.

Youngstowno plieno išdirbysčių vedėjai sako jog aštuonios darbo valandos geležinėse pasiliks ant visados.

Port Clinton, O. — Laivui užsidegus, darbininkams pasisekė išplaukti valtelėse ant salos pro kuria jie važiavo Erie ežeru. Ant laivo buvo 19 žmonių.

Washingtone lapk. 14 d. prasidėjo konferencija šešiolikos gelžkelių darbininkų unijų, kurią sušaukė lokomotivų inžinierių unijos vyriausias vadas Stone iš Clevelando. Suvažiavimas turi politinės reikšmės, nes kalbama kaip reiks unijoms atsinešti į 1924 metų prezidento rinkimus.

Tarp Suv. Valstijų ir Francuzijos eina lenktynės už pirmąją vietą guminių avalų išdirbystės pasaulyje.

Persijoj žemės drebėjime užmušta 300 žmonių.

New Yorke sustojo darbininkų laikraštis "The New York Leader", paverstas iš pirmesnio socialistų laikraščio "The Call". Po mėnesio ėjimo, išleidus paskirtus tam $75,000, laikraštis turėjo sustoti. Jį leido siuvėjų unija susidėjus su kitais darbininkų vadais.

Iš Rygos pranešama jog Trockis buvo peršautas į galvą mažame susirinkime kur jis kalbėjo ,delei to Trockis nedalyvavo ir Maskvos apvaikščiojime revoliucijos paminėjimo lapk. 7 d.

Kaizeris Gavo Leidimą Gryžti Vokietijon

Paryžius, lapk. 14. —Francuzija grąsina užėmimu Hamburgo jeigu kaizeris gryžtų į Vokietiją. Ambasadorių taryba nusprendė pasiųst Berlinui užklausimą ar tikrai išduota kaizeriui pasportas sugryžimui.

Kaslink sosto inpėdinio kuris sugryžo Vokietijon, aliantai mano apie ištrėmimą jo kur ant salos, panašiai Napoleonui.

Amerika į kaizerio gryžimą žiuri ramiai. Jei jis ir sostą užimtų Suv. Valstijos neturi pamato protestavimui.

* * *

Brusselis, Belgija. — Buvęs Vokietijos imperatorius Vilhelmas rengiasi gryžti savo tėvynėn. Jis turi pasportą sau ir savo artimiems žmonėms ir tarnams, ir kaip sako Belgijos laikraščiai, tikima jog nuo gruodžio 4 d. bus vėl įsteigta Vokietijoj monarchija. Pats kaizeris arba jo sunus, Frederikas, kuriam po tėvo sostas priklausė, menama užims vietą.

Kaizeris gavo slaptą telegramą cifromis rašytą, o vėliau pas jį atėjo Holandijos vidaus reikalų ministerijos narys ir turėjo pasitarimą su vienu kaizeriu.

Pranešimai sako jog nors ištrėmime buvo, kaizeris vis turėjo artimus susinešimus su senos savo imperijos palaikytojais ir jis vis tikėjo jog dalykai virs jam prielankus.
dijos Frederikas. Jis atvyko į Oels, Silezijoj.

Bavarijos Monarchistų Žygiai Suiro

Munich, Bavarija. — Lapkr. 8 d. Bavarijos monarchistai sukilo, nuvertė Vokietijos respublikos užtvirtintą valdžią ir įsteigė diktatorystę po Gen. Ludendorffo žinia. Prie sukilimo prisidkė Dr. Otto Von Kahr, paskirtas Bavarijai diktatorius iš Berlino, ir Hitler, Bavarijos fašistų-monarchistų vadas. Bet Von Kahr tuoj sukilo prieš kitus ir pasirodė ištikimu Berlinui, ir paėmęs valstijos kariumenę vėl įvedė Berlinui tinkamą diktaturą. Hitler ir Ludendorff buvo tuoj areštuoti. Po to tuoj paskilbo žinia jog Ludendorff nusižudė, o Hitler ištruko. Kaip dabar dalykai yra, Ludendorff, senas pasaulinio karo vadas, paleista ant garbės žodžio, o Hitler yra po areštu.

Hitler jau buvo surenges kariumenę ir traukė ant Berlino, norėdami padaryt visą Vokietiją monarchistiška.

Berlino valdžia tuoj apšaukė Generolą Von Seeckt vyriausiu Vokietijos diktatorium prieš kilusią diktaturą Bavarijoj.

Bavarijos sukilėliai net skelbė panaikinimą Versaillės sutarties, ant ko Francuzija pasiskubino įsakyti savo atstovui Berline kad Francuzija nepakęs to iš sykiu su Lenkija ir Čekoslovakija eis ant Vokiečių.

Dr. Von Kahr dabar vėl kontroliuoja Munichą ir pasiryžęs nešt visas bėdas sykiu su Berlinu.

Mušiuose kolei įvesta tvarka žuvo šešiolika vyrų.

Suv. Valsijos Nenusileis Francuzijai

Washington. — Jei Anglija neinpus per naują gyvybės dvasios naujoms pastangoms išrišimui atlyginimų klausimo, išrodo kad tie ginčai ir toliau klampys Europą į ekonominę ir finansinę pelkes. Dabar liko tik Anglijai ir kitiems alijantams, Italijai ir Belgijai, rupintis. Didžiausias pasiryžimas iš Amerikos pusės, didesnis negu kada buvo bandoma po pasirašymo Versaillės sutarties, išrišimui to keblaus klausimo liko benaudis. Toliau Suv. Valstijų neturi jokio nusistatymo ir kolei kas nesikiš.

Visos valstybės taikė kuogeriausia sueiti ant to punkto, bet užkenkė Francuzija. Anglija dar buvo davus paklausimą ar Suv. Valstijos sutiktų be Francuzijos eiti su kitomis valstybėmis tyrinėti Vokietijos padėtį, apie ką nuospredžio dar galutinai neišnešta, bet mano jog be Francuzijos bus negerai, nes Poincare vistiek ant visko tik spjaudys. Bet gal kaip nors ir taip bus sutarta daryti. Amerikos valdžia pradėjo abejoti ar Francuzai turi gerus tikslus, nes pora savaičių atgal žadėjo sudaryti sudėtiną komisiją Vokietijos galimybių ištyrinėjimui, o kada reikėjo komisiją skirti, Poincare atsimetė.

Poincare matė Vokietijos sumišimus, bet tyčia atidėliojo ir leido Vokietijai daugiau bristi į prapultį.

Suv. Valstijos kolei kas pasiliks tik tėmytojo rolėj. Nedalyvaus jokiuose tyrinėjimuose kuriuos Francuzija varžys. Gal but kad Amerika ir Anglija turės paklausti Francuzijos ar ji gali mokėti savo skolas kada taip labai gula ant Vokietijos.

Sakoma jog Anglija jau rengia paduoti savo sąskaitą Francuzijai už skolas.

* * *

Paryžius. — Poincare pasiryžo sudaryti komisiją ištyrinėjimui Vokietijos dalykų, iš valstybių kurios dabar priguli atlyginimų komisijoj. Poincare nori surast visus šaltinius kur galima butų išspaust iš Vokietijos finansų ir paskui priverst mokėt pagal savo reikalavimų.

Nesusipratimų kilo tarp Ruhro dirbtuvių savininkų ir Francuzų už atnaujinimą darbų.

Kemal Paša Norįs Likti Sultanu

Sofia, Bulgarija. — Bulgarijos tėmytojai dalykų eigos Turkijoj neįmato kad demokratija laimėtų, laukiant susirinkimo seimo Angoroj, kur bus balsuojama panaikinimas monarchijos ir įsteigimas respublikos senoje sultanų karalystėje. Bulgarai tiki jog Kemal Paša, nugalėtojas Grekų ir išgelbėtojas Turkijos, pasinaudodamas savo dabar turima diktatura, bandys apsišaukt save Turkijos sultanu arba caru. Visas Mustapho tiklas yra išvyti dabartinį sultaną ir užgrobti pačiam titulą kaip ir pačią valdžią.

AMERIKOS MILITARIS ATTACHE LIETUVAI

Washington (L.I.B.). — Šiomis dienomis išvažiuoja Lietuvon Majoras Henry C. McLean, kuris yra paskirtas Suv. Valstijų militariu attache Lietuvai, Latvijai ir Estijai.

WILSONAS PEIKIA SAVO INPĖDINIUS

Washington. — Lapk. 10 d. naktį buvęs Prezidentas Wilson iš savo namų paleido bevieliniu telefonu kalbą į visą šalį, ir ją girdėjo visi tie kurie turėjo bevielinius telefonus. Wilson nupeikia dabartinę Suv. Valstijų administraciją kad ji pasitraukė nuo pasaulinės tvarkos vykinimo tuoj po karo. Tokį pasielgimą Wilson pavadino "labai negarbingas, nes atvirai baugštus ir pasižeminantis".

Jis tikrino jog demoralizuojančios aplinkybės kurias Amerika butų galėjus sukontroliuoti nuėjo nuo blogo į aršesnį iki dabar, Francuzija ir Italija "iš Versaillės sutarties padarė tik išmatų popieras". Dabartinė padėtis, Wilson sako, duoda S. Valstijoms progą atsilyginti už apsileidimą praeityje.

Ši Wilsono kalba yra pirmutinė po daugelio mėnesių tylėjimo apie tarptautinius reikalus. Jis kalbėjo į telefoną savo studijoj savo namuose ir jo kalba buvo išplatinta po visas dalis S. Valstijų per pačias galingiausias radio telefono stotis rytuose esančias, New Yorke ir Washingtone.

Wilsonas kalbėjo penkių metų sukaktuvių paminėjimui nuo pertraukimo pasaulinio karo. Viskas dėta, sako, išlaimėjimui, o kada krauju ir gyvybėmis išlaimėta, valdžia atsuko ant visko savo užpakalį.

Mušiai Tripolyj

Roma. — Italijos kariumenė susirėmimuose su Tripolijos sukilėliais nuveikė juos užmušdama penkiasdešimts sukilėlių. Pačių Italų užmušta 52.

* * *

Italijos premjeras Mussolini pakelia algas savo kareivių tiek kad jie butų apmokami kaip ir visi darbininkai. Pasitenkinusi kariumenė reiškia užtikrinimą Mussolinio diktaturai. Seniau budavo mada duot arba žadėti kareiviams žemės. Geros algos kareiviams irgi gerai.

Filipinai Prašo Nepriklausomybės

Manila. — Filipinų salų atstovų butas priėmė rezoliucija paraginančią senatą ir augštesniuosius atstovus pagaminti peticijas Prezidentui Coolidge kad butų pakelta klausimas Filipinu nepriklausomybės sekantį kongresą atidarant. Filipinų salos yra po Suv. Valstijų valdžia.

Iš Oklahomos

Oklahoma City, Okla. — Trįs šimtai liudininkų pašaukta iš gubernatoriaus Waltono apgynimo pusės jo byloje kame gubernatorius kaltinama peržengęs valstijos konstituciją įvesdamas tuluose apskričiuose karo stovį kovai su Ku Kluksais. Kaltintojai gubernatoriui išrado užmetimų kyšių ėmime, neatsakantumą vietoj, nežiurėjimą užduočių, ir tam panašiai. Gubernatoriaus gynėjai išstatė liudininkais tuos kurie nuo Ku Kluksėrių buvo nukentėję delei kurių gubernatorius pradėjo kovą prieš tą slaptą gaują.

Gryžęs iš Rusijos, tulas Rusų kunigas, Kedrovsky, pasivadinęs save sovietų vyskupu š. Amerikai, su visais vyskupo padabinimais, norėjo užimti New Yorke Šv. Nikalojaus katedrą ir iš jos valdyti visas Rusų bažnyčias. Katedros kunigai ir vienuoliai neprašytą vyskupą išvijo. Jis šeši mėnesiai atgal buvo suspenduotas iš bažnyčios už savo revoliucijoniškumą, tada iškeliavo Rusijon, ir be jokios žinios jau sugryžo vyskupu.

Morokkoj, nuo plėgos mirė 40 žmonių.

5,000 MIRĖ NUO NEGEROS DEGTINĖS

Washington. — Apie 5,000 žmonių mirė šįmet Suvienytose Valstijose nuo nuodingos — pačių darytos ar iš kitų pirktos — degtinės. Manoma jog dar kokis tukstantis žmonių galą gaus iki pasibaigs šie metai. Ateina daugiau švenčių, paprastai gi žmonės ant jų pasirupina ir nuodų.

$60,000 už Bibliją

New York. — Augščiausia kaina kiek kada mokėta už Gutenbergo bibliją, pirmutinę knyga spausdintą paskiromis raidėmis (pirmiau buvo spausdinama raides išdrožus lentoje). Šią knygą, žinomą vardu Mazarin Biblija, nupirko Carl H. Pforzheimer užmokėdamas $60,000. Sako jog už kokių dešimts metų ta biblija bus verta $100,000.

Vėl Bus Lenktynės

Louisville, Ky. — Arklys Zev spalio 20 d. pralenkė garsiausį Anglijos arklį Papyrus, ir laimėjo $100,000 dovaną jo savininkui. Pereitą savaitę arklys In Memoriam pralenkė Zev ir tuo sumažino jo tarptautinio čampiono garbę visai trumpu laiku. Šito akivaizdoje, šie du paskutiniai arkliai vėl sustatoma į lenktynes už tikrą čampionystę.

Orlaiviais Skris Aplink Žemę

Akron, O. — Suv. Valstijų karo departmentas rengiasi pasiųsti penkis naujo tipo orlaivius apskristi pilnai aplink visą pasaulį sekantį pavasarį, sako Maj. Gen. Mason M. Patrick, orlaivininkystės komandierius.

Tie penki orlaiviai pradės iš rytinio S. V. pakraščio ir perskris skersai iki Pacifiko. Paskui pasuks šiaurėn link Alaskos, perskris per Bering pertaką į Aziją, iš kur sala nuo salos lėks iki Indijos, paskui į Persiją, po to šiaurlinkui į Skandinaviją, iš ten į Grenlandiją, iš ten gi pietų linkui į savo išlėkimo vietą. Nauji orlaiviai, sako Gen. Patrick, gali pralėkti be sustojimo po 2,000 mylių. Ilgiausi skridimai virš vandenų tuo nurodytu keliu nebus daugiau kaip po tukstantį mylių.

Naujos Mados Kalėjimas—Ore

Akron, O. — Šiame mieste, įvedus naują įstatymą varžantį bile lekiojimą orlaiviais ore, dvi ypatos prasižengę prieš įstatymus liko nubausti pusei dienos kalėjimo ore — augštai iki 1,000 pėdų augščio išleistame ant virvės parištame balione, kur visi juos galėjo matyti.

Zeppelinus Darys Akrone

Akron, O. — Goodyear Tire and Rubber Co. praneša oficialiai jog nupirko iš Vokiečių patentus pragarsėjusių Vokiškų gazinių orlaivių Zeppelinų.

Derybos tarp patentų savininkų ir pirkėjų ėjo per tulą laiką; kitų šalių pirkėjai irgi norėjo nupirkti. Dabar, derybas baigiant, Akrono pirkėjai sako jog jie viską sutvarkys taip kad ir valdžia galėtų pasinaudoti. Dalykas bus perstatyta valdžiai, ir uždevimas Zeppelinų budavojimo šioje šalyje galės buti tokioj tvarkoj kaip valdžia reikalaus.

Visas Zeppelinų išdirbimas susigrupuos Akrone. Čia bus pargabenta korpusas Zeppelinų žinovų ir budavotojų.

Naudojimas Zeppelinų matyt svarbus, kadangi karo laiku prie jų Vokietijoj dirbo į 14,000 darbininkų. Akrone irgi atsiras daugiau darbų.

LAIŠKAI IŠ EUROPOS
Karolis Vairas

Klaipėda ir Lenkai

Klaipėdos klausimas nėra užbaigtas. Lietuva gruodžio mėnesyje turės ginti Klaipėdos reikalus Tautų Sąjungos Taryboje, kuriai visą šį reikalą perdavė Ambasadorių Konferencija, su kurios nuosprendžiu Lietuva griežtai nesutiko. Ir sutikti negalėjo.

Lenkai, siekdami tikslo kontroliuot Baltijos Jūras nuo Dansko iki.... Archagelsko, įvairiais keliais veikė į Ambasadorių Konfereciją kad Klaipėdos uostas tektų Lenkams, ar bent butų jų kontrolėje. Ambasadorių Konferencija, sekdama Lenkų aspiracijas, pagamino Klaipėdai tokį statutą sulyg kuriuo Klaipėdos suverenumas liktų tiktai fikcija. Pavyzdžiui, Lietuva turinti sutikti kad Klaipėdą valdytų Trijų Komisija ('Triumviratas') sudaroma vieno Klaipėdiečio, vieno Lietuvio ir vieno Lenko; toliaus, visais klausimais kuriais tas "triumviratas" negalėtų susitarti, T. Sąjunga turėtų skirti arbitrą. Bet porto išlaikymas, prekybai garantijos, etc., tai jau Lietuvos Respublikos atsakomybe ir lėšomis. Kitaip sakant, Klaipėdą užlaikytų turinti Lietuva, bet Klaipėdą kontroliuoja Lenkai ir Tautų Sąjunga....

Kad Ambasadorių Konferencija veikė Lenkų diriguojama matoma iš tų Statuto vietų kurių tikslu yra duoti Lenkams išimtinų privilegijų Klaipėdos uoste. Net kamuflažuoti nemokėjo. Del pavyzdžio, Lenkams Lietuva turinti išnuomuoti Klaipėdoje vietą lentpjuvėms statyti 99-iems metams; Lenkų tranzitas per Lietuvą į Klaipėdą turįs eiti be muito, ir tt. Jie neatsižvelgia į faktą kad Lietuva yra priėmusi Barcelonos Konvenciją, kuri aiškiai nustato taip portų naudojimo, taip ir tranzito klausimus.

Indomus yra Lenkų argumentavimas. Štai, žinomos Anglijoje organizacijos (The Union of the League of Nations), remiančios Tautų Lygą, nesenai buvo ne-formalis susirinkimas, kur Lenkai šitokius argumentus statė: 1) Klaipėdą pavesdama tokiai mišriai kontrolei, Lietuva tuom užmokėtų už savo nepriklausomybę!.... Girdi, ir Lenkija Dansko faktinai neturi. 2) Klaipėda reikalinga Lenkijai jos prekybai juromis. Į šį argumentą buvo jiems nurodyta faktai: 1921 metais, kuomet Klaipėdą valdė Lenkų draugai Francuzai, Lenkų eksporto ir importo ėjo per Klaipėdą nemažiau ir nedaugiau kaip dešimta dalis vieno nuošimčio. Kiek gi to eksporto gali eiti dabar kuomet Lenkai žiuri į Lietuvą truputį kreiviau negu į savo sėbrus Francuzus?

Tose diskusijose minėtam susirinkime paaiškėjo tikrieji Lenkų tikslai. Vienas jų atstovų, iš jų diplomatinio korpuso Anglijoje, paskelbė šitokią teisybę: "Lenkams reikia Klaipėdos tam kad plukdyti Nemunu į Klaipėdą girias iš Vilniaus srities.... Jei Lietuviai neduda mums Klaipėdos uostu naudotis, jei už plukdomas girias reikia mokėti ir muitas Lietuvai, tai kam mums (Lenkams) reikia ir tos Vilniaus srities?...."

Lenkai naudodamies Klaipėdos klausimu savo aspiracijoms siekti, nusiskundžia kad jokio susisiekimo su Lietuva neturį. Ir kaip jie gali turėti? Smurtu užgrobę trečdalį Lietuvos teritorijos, vogtinai kerta toje teritorijoje Lietuvai priklausančias girias, ir nori kad Lietuva leistų per Lietuvos Respublikos žemes ir upes, per jos uostą tą vogtą medegą kitur gabenti! Mes sakome Lenkams kad musų pasiryžimas ir troškimas yra buti taikoje su visais savo kaimynais — taip jau ir su Lenkais, bet ir tie kaimynai turi buti teisingi sulyg mumis. Gi jei to nėra, mes esame priversti kelti protesto balsą. Teisybė, Lietuva neturi karo su Lenkija, bet neturi ir taikos. Ir neturės taikos iki Lenkai atiduos Lietuvai jos sostinę Vilnių.

Intemptai vedama yra Lenkų propaganda del Klaipėdos, tiktai bėda jiems yra tame kad jų argumentai retai teišlaiko kritiką. Jie muša į tai kad Klaipėdos jiems nereikia politiniu atžvilgiu: sako, nėra tiek kvailo Lenko kurs norėtų Lenkijai Klaipėdos politiniais tikslais, bet ekonominiu atžvilgiu Lenkijai Klaipėda yra reikalinga (Dr. Swiętochowskio kalba). Spaudoje jie stengiasi prirodyti kad Klaipėdos biznis puoles; taip, Anglijos spaudoje ("Morning Post" ir kituose laikraščiuose) skelbia šitokią neteisingą žinią:

"Iš 60 lentpjuvių Klaipėdoje 48 nedirba, nes neturi miško. Klaipėda gauna (miško) medegą iš Lenkijos, sako telegramai iš Varšavos; nuo laiko kaip Lietuva uždėjo embargo savo tranzitui, šis medegos gavimo šaltinis yra atkirstas...."

Tuo tarpu iš kitų šaltinių sužinome visai ką kitą. "The Manchester Guardian", spalio 19 d., 1923, patalpino savo korespondento laišką apie Klaipėdą (jau nekalbant apie pačių Lietuvių renkamas informacijas apie ekonominį Klaipėdos kilimą). Korespondentas apie Klaipėdą štai ką papasakoja:

"....Nuo laiko kaip Lietuviai paėmė valdyti Klaipėdą, žymiai išsiplatino eksportas žemės ukio gaminių į Vokietiją, Angliją, Skandinaviją ir kitas šalis. Nors Klaipėdos uostas nėra taip gerai įrengtas kaip Liepojus, tečiau uosto judėjimas ir laivais vežamų prekių kiekis yra lygus su Liepojaus uostu. Liepos mėnesyj visokių laivų išėjo ir inėjo iš ir į Klaipėdos uostą 207, bendro tonažo 50,000; rugpjučio mėnesyj buvo jau 232 laivu.

"Pastebėtinai žymus padidėjimas judėjimo gelžkeliais ir miesto tramvajais. Kasdieną eina pilni traukiniai turintie miegamuosius vagonus, nors, kas yra labai apgailėtina, iki naujai projektuojamoji linija tiesiai nuo Šiaulių bus nutiesta, susisiekimas turi eiti aplinkiniu keliu, per Latvijos teritoriją, per Mažeikius iš žiemių, arba Prusiją iš pietų, kas labai apsunkina prekybą. Pačioje Klaipėdoje elektriniai gatvekariai, kurie Francuzams uostą valdant buvo sustabdyti, prie Lietuvos valdžios ir vėl veikia taip kad prisieina leisti antsyk po du vagonu....

"Ačiu pastoviems Lietuvos pinigams, ...ukininkai gali pirkti sau ukio mašinų ir įrankių. Naujos gadynės jiegos apsireiškia ir kulturos srityje. Kaipo įrodymas to yra didėjimas laikraščių leidžiamų Klaipėdoje. Netrukus pasirodys dar du nauji laikraščiai, viens Lietuvių, antras Vokiečių kalbomis. Rugsėjo 30 d. buvo oficialis atidarymas muzikos konservatorijos...."

Iš to viso matyti kad Klaipėda atgijo ir pamaži užkariauja sau labai žymią vietą Lietuvos gyvenime.

Iš Lietuvių Gyvenimo

SHENANDOAH, PA.

Šis-tas iš angliakasių judėjimo. Kaip pažiuri į musų angliakasių gyvenimą, išrodo jie dar permažai susipratę griebtis prie didesnės organizacijos ir kad su jos pagalba gauti šiokios tokios naudos.

Šeši metai atgal čia unija buvo tvirta ir visi angliakasiai gerai prie jos laikėsi; bet 1917 metuose ji ėmė ir pairo; iki šių metų tik pusė darbininkų temokėjo į uniją. Šimet kovo mėn. vėl priversta visus prie mokėjimo unijon, ir dabar vėl gerai laikosi. Pirmiau, kožnas unijos skyrius turėjo gerokai pinigų, nes nariai mokėjo po $1 į mėnesį. Dabar po streikų vėl padarė naują tvarką: nutarė kad prie kožnos kasyklos butų atskiras unijos skyrius, ko pirma nebuvo: iš kelių kasyklų galėjo prigulėti į vieną skyrių.

Klausimas, kas dabar daryt su senais lokalais ir likusiais juose sumokėtais pinigais, kurių liko keli tukstančiai dolarių. Padarė štai ką: kožnas senasis skyrius pripirko alaus ir degtinės ir dar užkandžio ir pasamdę sales padarė darbininkams puotas; darė kožnas skyrius sau ir neleido svetimų skyrių narių. Visi nariai galėjo eit gert ir valgyt, o likusius pinigus komitetų nariai turbut pasidalino tarp savęs, po kelis šimtus dolarių, ir jau užbaigta. Čia aiškiai pasirodė kaip nariai rupinasi apie savo organizaciją ir užleidžia savo reikalus kitiems vesti.

Visi unijos nariai turėtų užprotestuot prieš tokį skyrių viršininkų darbą. Visi angliakasiai turim reikalaut padaryt kokią nors naudą del savęs, kad butų sumažinta mėnesinė mokestis ant 50c. vietoj dolario, o antra, jei mokam dolarį tai turim žiurėt kad iš to dolario butų duodama pašalpa ištikus nelaimei ar ligai angliakasio sušelpimui jo, ar mirties atsitikime kad butų skiriama kiek nors ant grabo, tada bus mums naudos, o ne viršininkams. Taigi ar ne laikas pradėt rupintis įvesti skyriuose tuos du dalyku, pašalpą ir pomirtinę sau, o ne kad musų pinigais kiti pasinaudotų.

Prakalbos. Čia buvo surengta ALDLD. bolševikų kuopos prakalbos, kalbėjo Jukelis. Iš jo išeina menkas kalbėtojas, ir publikos buvo nedaug, nes buvo unijos mitingas. Kaip girdėjau, Jukelis atsivežė susirinkęs iš Kun. Bumšo evangelijų knygų lapus ir prakalbą sakė ragindamas Shenandoahriečius platinti kuodaugiausia šeimynas tai bobos vyrus nepames.

Tas ir pritiko, nes ALDLD. kuopoj ir priguli daug vedusių ir jie beveik visi yra bevaikiai, todel Jukelis ir pataikė jiems pasakyti Bumšo evangeliją apie nevaisingą medį. Matyt kad Jukelis yra vėtytas ir mėtytas komunistas ir sykiu karštas klerikalas. Net musų miesto majoras, kuris yra Lietuvis, pasipiktino Jukelio kalba.

J. Basanavičius.

Del Klaidingų Žinių apie Lietuvos Šaulių Sąjungą

Kai kurie Lietuvių laikraščiai paleido Amerikoje žinią buk L. Šaulų Sąjunga jau paverčiama sporto organizacija, arba kad net jau ir visai likviduojama.

Delei šio laikau savo pareiga pareikšti kad tos visos paskalos neatsako tikrenybei ir yra pramanytos jei bent musų priešų, kuriems nuolat rupi kad kaip nors sumažinus Lietuvos apsigynimo jiegas. Mat, pasinaudota žinia apie likvidavimą savanorių Šaulių burių, kurie šoko pagalbon vietiniams gyventojams ginti Lenkų užgrobiamą neutralę žoną.

Tegul nesidžiaugia Lietuvos priešai. Jų nelaimei, Lietuvos Šaulių Sąjunga ne tik nenugink luojama ir nelikviduojama, bet priešingai, ji diena iš dienos stiprėja ir auga ir karabinų pas ją nemažėja.

Taigi tiems priešams dabar butų jau truputį sunkiau užimti Lietuvą negu kaip anuomet Bermontui, arba laimingai pasprukusiems po Giedraičių pirties želigovskio raiteliams.

A. ŽEMAITIS
L. Šaulių Sąj. Atstovas.

Graži Auka Lietuvai

Washington, — S. L. A. 4-tas Apskritis, Connecticut valstijoje, prisiuntė, per pil. Joną Mikalauską, Lietuvos Atstovybėn auką $1005.97 persiuntimui Lietuvon, Karo Sanitarijos reikalams, intaisymui karinio ambulanso (ligonvežimio). Auka jau persiųsta Lietuvon.

Neužmirškit saviškių Lietuvoje: Užrašykit jiems "Dirvą"

Neužmirškit Saviškių Lietuvoje

DABAR yra laikas siųsti KALĖDINES DOVANAS jusų tėveliams, senoms močiutėms likusioms vienoms be jusų ir be kitų priglaudėjų; broliams, seserims, jauniems ir mokslus einantiems, ir abelnai giminėms, ar jie turtingi ar ne: nes dovana nėra auka, tik širdingumas.

LAPKRITIS ir GRUODIS beliko siuntimui, Gruodyje jau turi gauti. Prisiminkit kad trunka persiuntimas. Dabar skubinkites tą padaryti kad jusų mylimieji Lietuvoje neliktų užmiršti ir sulaukę Šaltų Kalėdų neverktų iš širdgėlos kad jų sunai, dukterįs, tėvai neaplankė jų su Kalėdų dovanėle.

DIRVOS AGENTURA vra pasirengus tame patarnauti savo skaitytojams ir abelnai Amerikos Lietuviams užmegzdama artimus ryšius su Lietuvos Bankais ypatišku atsilankymu tenai "Dirvos" Atstovo. To pasekmė yra ta kad "Dirvos" Agentura gali ir duoda visiems pinigų siuntėjams žemesnį kursą net už visų ir didžiųjų pinigų siuntimo įstaigų Amerikoje kurie Lietuvon pinigus siunčia.

NELAUKIT kitos savaitės, kito mėnesio žadėdami siųsti vėliau, nes tas "vėliau" gali buti pervėlai, o jusiškių dovanų laukimas gali likti tuščias.

Laivakortės i Lietuvą ir iš Lietuvos

VISADA KREIPKITĖS TIK Į VISUOMENIŠKĄ ĮSTAIGĄ, šiuo adresu:

"DIRVOS" AGENTURA

7907 Superior Ave. :-: Cleveland, Ohio

MANO ATSILANKYMAS PAS HENRY FORD
Garsų Automobilių Išdirbėją Detroite

Spalio 10 d. gavau iš E. G. Liebold'o, Henry Ford'o generalio seretoriaus, laišką kuriuo mane kvietė atsilankyt pas Henry Fordą į Dearborn, Mich. Sukrapštęs šiaip taip kelionei reikalingus pinigus, spalio 21 d. pasileidau link Detroito, ir spalio 22 d. atsiduriau Detroite. Apsistojau Hotel Fort Shelby ir iš ten telefonavau Liebold'ui kad atvykau. Liebold sakėsi tuo tarpu esąs užimtas, ir prašė mane atkeliaut į Dearborn antradienį (spalio 23 d.) ryte. Taip ir padariau.

Kadangi Henry Ford yra pagarsėjęs milijonierius, aš, žinoma, tikėjausi kad jo raštinė bus padabinta atsakomai Fordo turtui; bet kaip tiktai inėjau į prieškambarį tuoj pamačiau kad Ford labiau rupinasi švarumu negu papuošalais: po dešinei stovi didelis modelis Lincoln motoro, kiek toliau dvi merginos telefonistės prie switchboard, stalukas su Ford'o paskelbimais, dar stalukas ant kurio padėta keletas egzempliorių paskiausios laidos "The Dearborn Independent", keletas kedžių, ir tai viskas kas primamam gražiai išbaltintam kambaryje buvo matyti. Žmonių interesantų buvo nuolat, vieni išėjo, kiti inėjo — su visokiais reikalais.

Apie pietus atėjo vienas Fordo sekretorių ir pasakė man kad Mr. Liebold esąs labai užimtas, ir matysiąs mane ne anksčiau kaipo po pietų; kvietė mane eiti su juo drauge į valgomąją užkąsti. Užkandis buvo nepaprastai geras ir skanus. Po užkandžio man juodukas-patarnautojas padavė popieros sklypelį kur buvo pažymėta kokios rušies valgis ir kitoki man nesuprantami ženklai, ir liepė man pasirašyti. Vadinas, Fordas žino net kas ir kokią dieną jo įstaigose valgė.

Po pietų sugryžau raštinėn, ir netrukus Liebold'o asmeninis sekretorius mane nuvedė pas W. J. Cameron, redaktorių "The Dearborn Independent". Fordo raštinė susideda iš šešių kambarių pertvertų stiklinėmis sienomis ir durimis, taip kad generalis sekretorius, E. G. Liebold, sėdėdamas nugara į sieną gali matyti ir tėmyti ką jo padėjėjai veikia. Pirmame kambaryj sėdi Liebold, tenai pat po kairei jo asmeninis sekretorius; antrame kambaryj sėdi redaktorius Fordo laikraščio, W. J. Cameron, o tuojau pat po kairei jo sekretorius; gi trečiame kambaryj esti Fordo asmeninis sekretorius, o ten pat po kairei jo sekretorius. Pats Fordas tam tikro kambario neturi, o visuomet naudoja savo sekretoriaus kambarį. Atsisėda sau pas langą ir spokso į lauką kur budavojama radio stotis. Sako, iš čia busią skleidžiama koncertai ir.... jo asmeninės prakalbos jeigu Fordą nominuotų kaipo kandidatą į prezidentus. Nors Fordo asmeniniai draugai jam prezidentystės ir nevelyja, bet jis pats nominacijos į prezidentus labai trokšta, ir tikisi buti išrinktu. Vienas Fordo draugų man pasakojo kad Fordas tikisi net 90 nuošimčių visų Žydų balsų!

Su Fordu mane supažindino redaktorius Mr. Cameron. Fordas nepaprastai malonus žmogus, ir iš karto gauni įspudžio kad turi reikalą su žmogum kuris mano ką jis sako. Bet tie kurie Fordą perstato kad jisai yra vištagalvis ir išimant fordukus nieko kito nepajiegia sutverti, yra šmeižikai arba kvailiai. Fordas yra labai toli numatantis vyras, tik viskas kojam stoka tai augštesnio mokslo. Užtai Rusai monarchistai apie tą nedateklių žinodami įkalbėjo Fordui sveikam ligą ir užsiundė jį prieš Žydus. O Fordas nėra didesnis anti-Semitas kaip ir rašantis šiuos žodžius. Nors tuli Žydų žygiai Lietuvoje nėra girtini, tečiau metodas kurį pavartojo prieš Žydus krikščionis demokratai nėra pagirtinas.

Vienas dalykas prieš Fordą, apie kurį bent tuo tarpu man neparanku skelbti, yra tas kad jisai perdaug pasitiki savo generaliam sekretoriui, o tas jį, kaip matau, įklampins dar į didesnę bėdą negu 1915 m. su Fordo "Taikos Laivu", Oscar II, kurį nusisamdę keliavo Europon "iškelti vyrukus iš tranšėjų prieš Kalėdas". Tai buvo irgi Liebold'o darbas, o toli gražu ne Žydelkos Rozika Schwimmer, kuriai užmetama visa bėda.

Apie savo reikalą kuriuo buvau Fordo kviestas čionai irgi neminėsiu, nes tai anksčiau ar vėliau kitokiu keliu išeis aikštėn.

Teko matyti Ford'o milžiniškas dirbtuves, kurios pačios už save kalba jog tai kurinys žmogaus apdovanoto nepaprastais gabumais.

Beviešint Detroite teko susipažinti su Dr. Jonikaičiu ir Adv. J. P. Uvick. Taip vienas taip ir kitas yra geri Lietuviai ir yra mylimi ir gerbiami vietos Lietuvių tarpe. Lietuvių kolonija Detroite, sako, susidedanti iš 15,000. Kiek man teko pastebėti, Detroito Lietuviai daug švaresnėse aplinkybėse gyvena negu kitoj kokioj Lietuvių kolonijoj Amerikoje, ar kitoj kokioj svieto dalyj. Bet Detroito Lietuviai ir geriau uždirba negu kur kitur.

Kazys Pilėnas.
Philadelphia, Pa.
Lapkr. 6, 1923.

PITTSBURG, PA.

Sandariečiai bruzda. Lapkričio 25 d. A. L. T. Sandaros Moterų kuopa rengia vakarienę paminėjimui metinių sukaktuvių nuo kuopos susitvėrimo. Vakarienė atsibus LMD. name; žinoma, prie vakarienės turės ir programą, kas be abejo bus jų pačių pagarsinta savu keliu.

ALTS. 36-ta kuopa savo mėnesiniam susirinkime lapkr. 4 padarė gana svarbių nutarimų. Pirma, tuoj surengt prakalbas Apskričio vardu pasitarus su visomis trimis vietos kuopomis, kada rodos pasižadėjo kalbėt P. J. Žiuris iš Clevelando. Taipgi išrinkta komisija rupinimuisi tverti Sandaros kuopos Pittsburgo apielinkėje. Tuo reikalu susižinot su Apskričio komitetu į komisiją išrinkta Pranas Pikšris, Pranas Savickas ir Juozas Virbickas. Todel reikia tikėtis kad Pittsburgiečiai pradės darbą ne žodžiu bet tikru pasišventimu, ir tikrai iki Dešimties Metų Sandaros gyvavimo Jubilejaus bus sutverta šios kolonijos apielinkėj kelios naujos Sandaros kuopos ir po kelis desėtkus prisirašys naujų narių prie gyvuojančių kuopų.

Taip pat nutarta pasiųst į Centrą laiškutį, kurį pagamino M. Vaidila, kad Centras pasiųstų Prof. F. Y. Simpson'ui padėkos žodį už tai kad jis užstoja Lietuvą Tautų Sąjungoj.

Kuopos iždo pakėlimui nutarta rengt balių, taip pat draugišką vakarienę narėms ir jų šeimynoms, su gražiu programu.

Kuopos valdybą nutarta rinkti gruodyje, kad ji užimtų savo vietas su metų pradžia.

Visi 36-tos kuopos nariai turėtų pributi ant sekančio susirinkimo kad kuopos valdyba išrinkus iš geriausių narių, ir visiems sutartinai griebtis už didesnio ir smarkesnio veikimo.

Taip pat pranešta kad sekretoriaus jau išduota 46 knygutės Apskričio dovanų gavimui. Lenktynės tarpe 36-tos kuopos narių eina tarpe šių: P. Pikšris turi pardavęs 7 knygutes, J. Šermukšnis 5 knygutes, F. Radziukinas 3 knygutes. Butų gerai kad visi raportuotų kaip eina pardavimas tai butų galima pranešt ir kitų kurie darbuojas del naujojo Linotype 'Sandarai'.

Sandarietis.

Nevedusios Moterįs — Tėmykit!

Daugybė jaunų ir vidurinio amamžiaus turtingų, nevedusių vyrų nori surasti sau tinkamą pačią; butų mums malonu tamistas su jais supažindinti. Prisiųskit mums savo vardą ir adresą, o mes jums prisiųsime progą kuri atneš jums linksmas valandas, o gal ir tinkamą bagotą vyrą. Jusu laiškai čia bus laikoma aštrioj slaptybėj nuo neinteresingos viešos publikos. Adresuokit laišką šitaip: (50)

L. K. KLUBAS
P. O. Box 382 Rockford, Ill.

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

GERB. SPRAGILAS ANT SLA. DIKTATORIAUS

Visais amžiais buvo dideli subruzdimai kada reikėjo kam nors viršininko arba galvos. Ba be galvos svietas negali gyvuot. Štai pradedant nuo gyvulių ir baigiant su žmonėmis, visur turi but viršininkas.

Karvės ir kiaulės galėtų pačios ganytis, ba ėst reikia, ale nesigano kaip pridera, tuoj linkę lyst į pievą ar į bulves. Reikia joms gerb. kerdžiaus arba gerb. piemens.

Arkliai ir automobiliai važiuoja patįs, ale be galvos niekur nenuvažiuoja. Reikia gerb. furmono.

Poterius kalbėt ir melstis žmonės gali patįs, ale reikia jiems gerb. kunigo kad pakeiktų.

Ir taip visur kur tik pažiuri vis reikia galvos: vienas grabę kasa, kitas prie jo stovi ir pasako kaip. Vieni namus stato, kiti stovi ir pasakoja kaip. Muzikantų pulkas dudas pučia, ale reikia vienos galvos kuri jiems lazdele mosuotų.

Ale už tas galvines vietas nuo senų senovės tarp žmonių ėjo kovos ir mušiai. Karaliais norėjo buti ir vieni ir kiti, ir tada vieni kitus žudė ir užėmė jų sostus. Tą darė visų šalių karaliai ir sykiu Lietuvos kunigaikščiai. Tą darė Rymo popiežiai ir vyskupai. Ba mat žmonėms reikia galvų, o nori jomis buti bile kas kas dar turi ant pečių savo galvą.

Ale despotizmo gadynė atėjo, ėjo ir praėjo. Atėjo demokratizmo gadynė. Tada išnaikino karalius, kaizerius ir carus, ir užstojo demokratizmas. Demokratizmas yra tai kad vietoj carai, karaliai ar popiežiai vienas kitą žudo už sostą, žmonės renka prezidentus ar kitaip vadinamus sau galvas ir patįs nužudo kitų žmonių išrinktas galvas.

Prie tokių priguli Lietuva (kuri dar nespėjo nei vienos galvos nužudyt, nors kelias bombas susprogdino) ir Meksika, ir Polšča ir kitos.

Ale ir tas dar negerai. Ir reikia diktaturos. Tuoj reikia nuverstą carą sušaudyt ir kitus demokratiškai rinktus iškarstyt ir nepaisant ar tavęs kas nori ar ne, apsišaukt diktatorium.

Taip dabar yra Rusijoj, Italijoj, Vokietijoj, Ispanijoj ir kitur. Taip reikia daryt ten kur vienas nori but galva, o esantis galva nepatinka žmonėms. Pašauki žmones, paduodi ginklą, ir prižadi jiems rojų ir jie nužudo arba nuverčia seną kopusto galvą, o paskui tiems likusiems kopustgalviams parodai irgi tą patį ginklą.

Su visom politikom kokios einasi Rusijoj, Lietuvoj ir ant kitų planetų, pakilo ir SLA. politika. Dabar jau prezidentų gadynų praėjo, kaip pirm karo pasibaigė carų gadynė, tik nebuvo kam jų nuverst kolei žmonės buvo dar pusiau sotus.

Taigi aš, gerb. Spragilas, vyriausia galva Slaptos Spragilų Sąjungos Spragilaičių, kuris gyvena Klyvlande, su Sąjungos skyriais visame pasaulyje, šiuom apskelbiu SLA. nariams kad nuo šiandien aš palieku Diktatorium tos organizacijos.

Šalin kraugeriai bolševikai ir komunistai su tuščiu Maskvos iždu į kurį norit supilti SLA. pinigus!

Šalin tamsintojai klerikalai kurie norit visus pinigus supilt į Taukuotą Puodą ir krapštyt sau iš jo dideles algas, o iš žmonių reikalaut daugiau aukų visokių kulturos vėjų vaikymams!

Šalin tautininkai liberalai kurie per pusketvirto desėtko metų valdėt SLA. ir prisiveisinot tiek bolševikų kad dabar patįs prieš juos drebat!

Šalin visi kiti politikieriai ir politikierkos!

Lai gyvuoja gerb. Spragilo diktarura!

Lai gyvuoja Slapta Spragilų Sąjunga!

Lai gyvuoja visi Lietuviai Slaptos Spragilų Sąjungos nariai kurie nori iš SLA. ramybės po mirčiai, paramos ligoje, ir kurie nori palaikyti SLA. toj tvarkoj kaip jos įstatai rodo!

Lai gyvuoja SLA. Konstitucija!

Lai gyvuoja SLA. Iždas!

Visus gerb. Slaptos Spragilų Sąjungos Spragilaičius raginu stoti į darbą ir kovoti už palaikymą SLA. senos Konstitucijos. Neleiskit į SLA. nei į jo kuopas jokių politikierių, ba jie paims jusų pinigus kaip ištarše sovietų rojaus darbininkų pinigus ir paliko juos badui. Neleiskit tokių kurie jieško pinigų po vardu tikėjimo ir neradę kitokios priežasties aiškina kad Lietuvoj ant kelių kryžius statys, o paskui nieko nepadaro.

Išsikirpkit šitą proklamaciją ir prisilipykit prie durų ir langų, ir patįs skaitykit ir parodykit kitiems S. L. A. nariams iki pereis rinkimai.

Ale jau gerb. Spragilo galva, gerb. Spragilienė paskelbė savo diktaturą ir įsako eit bliudus mazgot tai turiu pabaigt savo proklamaciją.

Amen.

Gavo

Pinigus Lietuvoj siųstus giminių iš Amerikos per 'Dirvos' Agenturą šios ypatos Lietuvoje

Anelė Miliauskiutė	L200
Juozas Leimonas	L200
Motiejus Kupčiunas	$ 47.00
Juozas Babickas	L1017
Jonas Gedraitis	L100
Marė Babickienė	L100
Motiejus J. Sujeta	L200
Ona Einingienė	$ 20.00
Karolina Leskauskienė	L200
Magdalena Gribauskienė	L 60

Pinigai išmokėta pilna suma kiek buvo siųsta.

Visiems siuntėjams išsiųsta priėmėjų pasirašytos kvitos. — Kreipkitės vėl:

"Dirvos" Agentura
7907 Superior Av. Cleveland. O.

Laikraštis kuris turi buti skaitoma kiekvieno Lietuvio tai —

"GYDYTOJAS"

paveiksluotas sveikatos žurnalas.

Reikalaukite numerio pažiurėjimui prisiųsdami 15c.

"GYDYTOJAS"
4454 So. Western Ave.
Chicago, Ill.

Nuo Redakcijos

KĄ EMIGRACIJA REIŠKIA KLAIPĖDAI

PASKELBIMAS jog Lietuvos emigracija arba išeivių išvažiavimas ir įvažiavimas nuo lapkričio 15 dienos pradės eit tik per Klaipėdą, turėtų nudžiugint kožną Amerikos Lietuvį. Tą žinią tik šiose dienose paskleidė. Imigracijos leidimą tik per Klaipėdą Lietuvos vyriausybė įvedė po gerų ir rimtų apsvarstymų, su nauda Lietuvai.

Emigracija per Klaipėdą labai daug Lietuvai reiškia. Pirmiausia, dolariais arba litais imant: Lietuvai atliks tie milijonai litų kuriuos musų krašto arba per musų žemę vykstantieji išeiviai į Ameriką, arba gryžtantieji atgal, išveža arba palieka Vokietijoj ar kituose Europos uostuose. Desėtkai tukstančių vyrų, moterų ir vaikų tokiu budu metų bėgiu laikinai apsistos ir gyvens Klaipėdoje laukdami laivų. Žmogui savaitė pragyvent kelionėje kainuoja kelis desėtkus litų. Tuos litus arba dolarius Lietuviai palikdavo Vokietijai. Dabar jie eis kėlimui Lietuvos turto.

Savaimi tas iššauks didėjimą gyvenamųjų namų tame mieste; didėjimą biznių, kaip avalų, drapanų ir kitko reikalingo prie kelionės; didėjimą maisto produktų sugabenimo; didėjimą auginimo tų produktų: javų, daržovių ir gyvulių.

Prasidės didesni importai tam tikrų produktų ir sykiu eksportas produktų kuriuos Lietuva gali svetur išleisti. Ateis dar daugiau laivų į musų uostą negu iki šiolei.

Klaipėda yra pat ant vietos Lietuviams, todel keleiviai daug ramiau ir drąsiau galės leistis kelionėn, nes atvažiavę prieplaukon galės susikalbėt savu liežuviu.

Be abejo, per Klaipėdą eis ir Rusijos ir dalis Lenkijos emigracijos.

Laivų kompanijos geidžia kad jų keleiviai ilgiausia užtruktų ant vandens negu ant sausžemio, nes tada jos pelno vietoj gelžkelių kompanijų. Iš Klaipėdos keleiviai bus perveżami laivais iki didžiųjų laivų. Baltijos jura keliavimas ima dvi ar tris dienas, maždaug pakraščiais. Kitos linijos ives ir kelionę tiesiai iš Klaipėdos į Ameriką be persėdimo.

Lietuvos valdžia turi pasirupinti įsteigti emigrantams užlaikyti tinkamus namus, moderniškais įrengimais, ir pastatyti juose sąžiningus žmones, ne lupikus kurie pasinaudotų tik nežinėlių keleivių proga, kad del to nekiltų skundai ant Lietuvos prieš kitas šalis ir laivų kompanijas. Arba jeigu butų steigiama tokie namai pačių laivų kompanijų, lai valdžia duoda prieinamiausias aplinkybes, nes visa tai neš pelną tik Lietuvai.

Kitokias įstaigas turi patįs Lietuviai stengtis užimti, neužleisti Žydams naudotis Klaipėdos biznio kilimu.

Dabar turi progos Amerikiečiai važiuoti ir uždėti atatinkamus biznius — ne išnaudojimui bet teisingam prekiavimui ir pagelbėjimui savo vientaučiams. Lietuvos vyriausybė, vėl, parvažiuojantiems į Klaipėdą Amerikiečiams turi duoti lengvesnes išlygas negu pirma buvo kada daugybė važiavo į savo Tėvynę žemės pirkti, o jiems buvo uždrausta.

Visi Amerikos Lietuviai turi stengtis važiuoti tiktai per Klaipėdą. Dideliais laivais davažiavę į bile Europos portą, paskui persėdus į Baltijos jurių laivus traukti į savo miestą, iš kur paskui į pačia Lietuvą yra kaip per slenkstį peržengti.

Siųsdami laivakortes saviškiams, irgi pirkit tik per Klaipėdą.

Kunigai Padeda Ištautint Amerikos Lietuvius

"Darbininkas" No. 123, straipsnyje "Kulturinis Tautų Bendravimas", daro išvedžiojimus apie musų Amerikiečių ištautėjimą ir kad tas

"....dabar smarkiai ėda, anglizuoja pusę milijono Lietuvių-Amerikiečių."

Aplenkdami platesnius "Darbininko" išrodymus Amerikonėjimo priežasčių čionaitinių Lietuvių, norime iškelti aikštėn tą faktą kad niekas iš musų neprisidėjo daugiau prie "anglizavimo" ar Amerikoninimo Amerikos Lietuvių kaip musų dvasiškija, kurios organas dabar su nusiminimu tai šneka.

Kur galėjo buti tikri Lietuvystės židiniai, parapijos liko musų vaikų ištautinimo lizdai. Ne visur, bet daugiausia taip yra net ir dabar. Vietoj įvedimo parapijinėse mokyklose ir Lietuvių kalbos pamokų, musų dvasiški tėveliai paėmę Amerikones arba Lenkes minyškas mokytojas taip pat Amerikonizuoja musų vaikus kaip ir miesto mokyklos. Vietoj sudaryti Lietuviškus ratelius kad vaikai galėtų persiimti Lietuvystės dvasia, išmoktų Lietuviškų žaislų, klebonai įsteigia Amerikoniškus klubus, įrengia pulruimius vaikams žaisti, ir visas kitas Amerikoniškas žaismes sudaro. Vietoj ko kito, suorganizuoja "beisbolininku" kuopeles ir artina burius Lietuvių vaikų su svetimtaučiais tose žaismėse.

Niekas kitas neturi tokio patogumo Lietuvystei platint kaip musų kunigėliai, bet niekas kitas labiau tame klausime neapsileidę kaip tie patįs kunigėliai.

Parapijinių mokyklų vaikai nemoka daugiau Lietuviškai kalbėti kaip ir miesto mokyklų vaikai Lietuviai. Su tėvais ir tų ir tų mokyklų vaikai namuose Angliškai kalba.

Negana to, dar jaunesni kunigai varosi už visišką Lietuvystės panaikinimą. Jie nori panaikinti visas dabar egzistuojančias Lietuviškas draugystes; varosi sudaryti iš jų vieną "bažnytinę", nes "vistiek jos turės išnykti seniems žmonėms išmirus, o čia mums Amerikoj reikia gyvent Amerikoniškai."

Musų katalikiška spauda rėkė kad Lietuvą išgelbėjo kunigėliai, be jų nieko nebutų buvę. Pasigyrimai jau atliktu svetimu darbu lengva sau priskaityti. Dabar galit pradėt rodyt ką galit padaryti išgelbėjimui Amerikos Lietuvių iš pražuties — ištautėjimo.

▼ ▼ ▼

Račkauskas Paskirta Kitas Pareigas Eiti

Lietuvos Užsienių Reikalų Ministerijos įsakymu, Lietuvos Atstovybės Anglijoje Prekybos Attache V. K. Račkauskas paskirta eiti 1-jo Atstovybės sekretoriaus pareigas nuo spalio 13 dienos.

Iki to laiko 1-ju sekretorium buvo H. Rabinavičius, kurs liko Užsienių Reikalų Ministerijos pašauktas į Kauną ir priskirtas prie Ministerijos.

Amerikos konsulis Edwards perkeliamas iš Kauno į Breslau, Vokietiją. Kaunan paskirta užimti konsulo vietą Kehl.

Potrugalijos vyriausybė atsiuntė į Kauną savo konsulą Vap.

Persija, Azijoj, pripažino Lietuvą de jure. Tai turbut pirmutinė Mahometoniška tauta suteikusi Lietuvai pripažinimą.

NAUJI LEIDINIAI

"Gyvenimas" — Sveikatos, literatures ir mokslo laikraštis. Pirmas numeris, spalis, 1923. Redaktorius leidėjas Dr. A. J. Karalius. 3303 S. Morgan Ave., Chicago. Kaina $1 metams. Lietuvon $1.25.

"Gyvenimas" yra tai paskiausia musų laikraštijos gyvenime užgimęs kudikėlis — ir mažiukas. Mažo formato ir tik 16 puslapių teksto. Jeigu augs, gal padidės.

"Gydytojas" pramynė kelią daugesniam sveikatos laikraščių. Iki to nieko tokio nebuvo. Po "Gydytojo" gimė "Gyvenimas". Taip visada pas mus esti. Bet daugiausia taip atsitinka tik del kokių nesusipratimų, lyg skilimo arba dalinimosi teorija gyvybės atsiradime. Iš vieno skila du, ir taip toliau.

Turbut kilo koks nesusipratimas tarp šio naujo žurnalėlio redaktoriaus ir "Gydytojo" redaktorių, na ir Dr. Karalius nutarė išleisti savo žurnalą. Ir abu jie išeina Chicagoje.

"Gyvenimas" talpina pirmame numeryje kelis straipsnelius sveikatos ir šiaip klausimais. Jie yra: 1) Darbą Pradedant; 2) Tikra Teisybė; 3) Infekcija arba Apsikrėtimas; 4) Pasaulis kurio Akis Nemato; 5) Žmogus; 6) Redaktoriaus Žodis; 7) Namų Ruoša; 8) Kas yra Mokslas; 9) Pilvas ir Protas; 10) Šis Tas Nauja; 11) Ligų Gydymai.

Straipsneliai savu keliu naudingi. Bet štai išeina visuomenės tampymas tai į čia tai į ten. Skaityk mano, skaityk mano. Kodel nebuvo galima "Gydytojo" padidint dar sykį tiek, pridedant dabartinio "Gyvenimo" raštus ir lėšas ir už 10c duoti žmonėms vieną gerą žurnalą?

Neturėtume sakyti kad nereikia daugiau sveikatos žurnalų, jóg jau gana kiek yra, arba to vieno. Tečiau kada ir tas vienas skursta, ir nėra visuomenės reikalavimo daugiau, tinkamiau butų vieną gerą palaikyti.

▼ ▼ ▼

"Jaunoji Lietuva" — Lietuvių studentų tautininkų korporacijos "Neo-Lithuania" nepereriodinis laikraštis. N 1, rugsėjo 23 d. Adresas: Kaunas, Aleksoto g. N. 6. 20 puslapių, didelio formato. Paveiksluotas. Kaina numerio 1 litas.

Kiek iš šio pirmojo numerio matyti, žurnalas labai žingeidus ir greitai prasiplatins visuomenėje jeigu leidėjai turės energijos ir padės laiko visuomenę supažindinti su savo žurnalu.

"Jaunoji Lietuva" yra tikrai patriotinis laisvų minčių žurnalas. Ne tik laisvų minčių bet ir blaivų minčių ir aiškių žodžių. Tai yra vienatinis beveik iš visų Lietuvoj leidžiamų žurnalų kuris išrodo galimu skaityti bile kam kuris tik skaityti moka. Pirmame numeryje yra daug sutalpinta techniškų straipsnių ir draugijos įstatai. Bet toliau jų nebus, ir jeigu tik leidėjai taikysis eiti normale musų visuomenės linija o ne sieks dausų raštais kaip daro kiti Lietuvos žurnalai, "Jaunoji Lietuva" gyvuos ir klestės. To mes jai linkime.

NUMIRĖLIŲ DEGINIMAS

KREMAVIMAS arba deginimas mirusiųjų žmonių lavonų, apie ką dabar plačiau kalbama tulų mokslininkų kaipo tinkamiausį budą užbaigimui su mirusiais, buvo papročiu visame pasaulyje šimtmečiai prieš Kristaus gimimą. Lavonus degindavo beveik visos tautos išskyrus Egiptą, kur buvo balzamuojama ir dėdama į žemę kad lavonas išliktų sveikas iki vėl jo dušia sugryš į jį už kelių tukstančių metų, prisikėlimui. Chinijoj mirusieji buvo laidojama supuvimui; Australazijoj mirusieji buvo dedama į grabus ar uolas ir taipgi kitus lavonus pakabindavo ant medžių ar stulpų džiuvimui. Viena veislė Amerikos Indijonų naudojo tokį keistą paprotį: sumaišę į košę mirusiojo pelenus tepdavo ant galvų jų apraudotojams.

Parsiai šitaip laidodavo savo numirėlius: mirusiojo lavoną užnešdavo ant viršunės "Ramybės Bokšto", kur tuoj draskantieji paukščiai nuėsdavo mėsas nuo kaulų. Kaulai paskui kai sukrisdavo per retai išdėstytus ant viršunės skersinius į rusį apačioje bokšto, juos iš tenai paimdavo per požeminę ineigą ir sudėdavo į indą.

Embalmavimas ir manomas saugus palaidojimas piramidose nebuvo visiškai saugus nuo vandalų-plėšikų ir spekuliatorių, kurie dasiriausdavo iki karališkų mumijų ir apiplėšdavo juos arba parduodavo jų mumijas į muzejus kaipo prekybos daiktą.

Lietuviai senovėje irgi degindavo savo mirusius. Istoriškais laikais daugiau žinoma apie deginimą tik didžiunų ir vadų. Seniau gal but buvo deginama visi. Net mada buvo Lietuvoj kad patis seni žmonės susikurdavo sau laužus ir susidegindavo gyvi.

Kitokis gyvųjų deginimas buvo tai inkvizicijos gadynė, įvesta popiežiaus Innocento trilikto šimtmečio pradžioje. Tada ne pats žmogus save dievams pasiaukaudavo, bet kiti juos aukaudavo — arba geriau sakant, deginimu manė išvaduoti jų dušias iš šetono. Deginama buvo visi nužiurėti neištikimi bažnyčiai, arba ir ištikimi tik nepalankus bažnyčios galvoms; deginimui vis buvo ką, ir inkvizitorių laužai visada kurendavosi. Jeigu kas paabejodavo kad kaip dabar žinosi: gali sudegint kokį ir visai nekaltą žmogų, inkvizitorius atsakydavo: "Dievas pažins ir atskirs savosius".

Moderniškas lavonų deginimas įvesta pirmiausia Europoj. Iki dabar, Europoj sudeginta virš 152,402 lavonai. Tai yra tik tų kurie patįs pasirinko sudeginimą vietoj laidojimo supuvimui. Prievartos dar niekur nėra. Pirmutinė krematorija buvo įrengta Vokietijoj 1873 metais; iki dabar virš 14,000 joje buvo sudeginta. Primutinė krematorija Italijoj buvo pabudavota 1869 m.; virš 50,000 joje buvo sudeginta. Pirmutinė krematorija Paryžiuje buvo įrengta 1887 m.; iki šiol joje sudeginta virš 87,000 lavonų. Anglijoj pirmutinė krematorija įsteigta 1885 m.; dabar jau yra visoj Anglijos imperijoj penkiolika krematorijų ir jose sudeginta virš 24,000 lavonų.

Suvienytose Valstijose pirmutinė krematorija išstatyta 1876 metais Washington, Pa. 1919 metais jau buvo 73 krematorijos šioje šalyje įvairiose dalyse, ir abelnas skaičius sudeginamų per visas jas lavonų išeina po 17,000 ant metų. Clevelande krematorija įrengta 1901 metais, joje sudeginama po 150 kas metai.

Krematorijos deginimo budas yra maždaug toks. Karštan pečiun tam tikram grabe įstumiamas lavonas buna ne sudeginamas bet smarkiu budu sudžiovinamas. Su pačia ugnimi lavono grabas nesusisiekia, tai yra, tas geležinis grabas nepadedama į ugnį kepti. Kunas paverčiama atgal į tuos elementus iš kurių susidėjo: gazinius ir mineralinius. Gazai nuo karščio išeina į orą, o kelios saujos tyrų pelenų lieka panašiai kaip lieka iš lavono po kelių desėtkų ar šimto metų iš sausoj vietoj palaidoto lavono.

Lavoną atgabenus į krematoriją, jeigu buna laidotuvių apeigos, tas atliekama, ir tu bėgiu lavonas iš grabo perleidžiama į deginamąji grabą. Pats deginimas nematoma laidotojams ir nežinoma. Jei nori, giminėms buna parodoma kaip grabas dedama į deginamąji pečių, tečiau nieko daugiau neaprodoma ir neleidžiama apžiurinėti. Kremavimas užima valandą ir pusę ir pelenų lieka tik penkta dalis svorio kiek lavonas svėrė pirmiau. Lavonas esti visas kaip buvo čielas. Pelenus paskui surenkama; jeigu leidžiama laikyt krematorijoj, jie užpečėtijama ir po numeriu padedama; jei ne tada atiduodama kas nori pasiimti. Dedama visos pastangos kad pelenai butų subraukta visi kiek galima.

Kremavimas, sako daktarai, turėtų buti laikoma kaipo vienas iš didžiausių higieniškų pagerinimų amžių bėgyj — neduoda progos ligoms plėstis. Savu keliu, jeigu pelenai butų subertа į žemę, jie gali vėl iš ten išeiti pavidale gražios gėlės arba kituose naudinguose gamtos stebuklų pavidaluose.

Amžinasai Žydas

(Eugene Sue — Vertė K. V.)

(Tąsa iš pereito num.)

SKIRSNYS X.

Netikėti Dalykai.

MERGAITĖS, apsipažinusios su savo tėvo dienynu, per kurį laiką buvo labai užsimąsčiusios, žiurėdamos į raštą, kurio lapai nuo senumo jau buvo pageltę ir apiblukę. Dagobertas ir gi buvo giliai susimąstęs apie savo žmoną ir sunų, kuriuos tikėjosi jau nebeužilgo paregėti.

Kareivis pirmas atsiliepė, pratardamas:

— Nenusiminkit, mergelės. Lai atsiminimai apie jusų narsųjį tėvelį priduoda jums drąsos kantriai pakelti visus šiuos vargus! Atsiminkit, kad esate dukterįs drąsaus vyro, tad nepasiduokit baimei, nenusiminkit! Turėkit viltį neužilgo pasimatyti su juo. Bet visųsvarbiausia — niekados nepamirškite to vyro, kurs išgelbėjo jusų tėvo gyvybę, jo vardas buvo Džalma.

— Nesibijok, Dagoberte, mes visados melsime Gabrielį, kad jis globotų ir Džalmą.

— Gerai, mano kudikėliai. Grįžtant gi prie to keleivio, kurs taip netikėtai aplankė jusų mamytę Siberijoje, — jis matė jusų tėvą visai nesenai pirm tų įvykių, kuriuos aš jums nupasakojau ir pirm to, kai generolas susirengė eiti naujan karan prieš Angliją.

— Bet, Dagoberte, pasakyk mums ką reiškia tas medalis?

— Ir tie žodžiai užrašyti ant jo? — pridėjo Rožytė.

— Visa tai reiškia, kad mes turime buti Parise, Šv. Pranciškaus gatvėj, N3, trylikta dieną vasario, 1832 metais.*

— Bet kaip tu išskaitai?

— Netikėta jusų motinėlės mirtis neleido jai viską man išpasakoti. Žinau tik, kad tas medalis teko jai nuo jos tėvų tėvelių, išbuvęs jų šeimynoje per šimtą metų.

— Kaip gi musų tėvelis gavo jį?

— Jis atsirado jusų tėvelio daiktuose, kai jį umai išvežė iš Varšavos. Nežinodamas, kur buvo jusų motinėlė, jis ir negalėjo jo persiųsti jai.

— Ir visgi tu manai kad jis yra labai reikšmingas mums?

— Be abejonės! Aš niekados per penkioliką metų nebuvau matęs jusų motinėlę taip nudžiugusią kai tą dieną, kada ji gavo tą medalį. Jis sušuko: "Dabar mano kudikėlių likimas bus laimingas!" Atsikreipdama į mane, tam keleiviui girdint, ji tarė: "Dabar prašysiu Sibiro gubernatoriaus, kad leistų man drauge su mano mergaitėm vykti į Prancuziją. Užtektinai esu nubausta išbuvusi penkioliką metų ištrėmime ir netekusi visų konfiskuotų turtų. Jei neleis, jausiuos per prievartą sulaikyta; bet jis leis mano kudikiams vykti Prancuzijon su Dagobertu; jei taip bus, tai turėsi tuojau iškeliauti, nes jau daug laiko ir taip pragaišinta; ir jei nebusi ten prieš trylikta dieną vasario, tai visas musų persiskyrimas bus bergždžias!.... Jei pasivėlintum kad ir vieną valandą, viskas bus žuvę...."

— Ir ar tu manai, — paklausė Blanšė, --- kad mes busime Parise apie tą laiką?

— Aš tikiuosi. Bet turime skubintis, nes juo veikiau busime Parise, juo bus geriau!

— Bet jei musų tėvelis yra Indijoje ir prie to dar pasmerktas mirčiai, negalėdamas grįžti Prancuzijon, kaip gi mes jį pamatysime?

— Ak, mano mergaitės, kada tasai nepažįstamasis keleivis paskutiniu kartu matė jusų tėvelį, tai jis tuokart negalėjo vykti Prancuzijon. Bet nuo to laiko daug kas galėjo pasikeisti. Gal jis jau yra Parise.

— Kokiu budu, Dagoberte?

— Matot, pernai Burbonai, kurie jį ištrėmė, patįs nebeteko sosto ir išėjo ištrėmiman. Tos žinios pasiekė Indiją, ir jusų tėvelis, be abejonės, tuoj išsirengė Prancuzijon, tikėdamasis kad jųs ir jusų motinėlė bus ten vasario mėnesį.

— Ar tu žinai vardą to keisto keleivio?

— Ne, mano mergelės. Bet, nežiurint jo vardo, jis bus prakilnios širdies žmogus. Jusų motinėlė atsisveikino su juo su ašaromis akyse ir laimino jį už jo prielankumą jusų tėveliui. Jis paspaudė jos ranką ir tarė maloniu balsu: "Kam dėkoji man? Ar Jis nėra pasakęs, kad mylėtume vieni kitus?"

— Ką jis manė sakydamas "Jis"?

— Negaliu pasakyti, nežinau. Bet jo žodžiai ir tas balsas, kuriuo jis kalbėjo, sujaudino mano širdį.

— Mylėkite vieni kitus! — pakartojo Rožytė, susimąstydama.

— Kokie gražųs žodžiai! — pridėjo Blanšė.

— Kur jis nukeliavo, ar nesakė?

— Toli, toli, į žiemius.... Kai jis nuėjo, aš stovėjau šale jusų motinėlės. Jam nuėjus, aš pastebėjau ant drėgno tako jo čebatų užkulnių paliktą kryžiaus ženklą.

— Kryžiaus?

— Taip, šitokį, — atsakė Dagobertas, mygdamas su pirštu taškus ant paklodės, kryžiaus pavidale:

*
* * *
*
*

— Ką gi tas reiškė?

— Nieką. Bet gal ir yra tame koki nors reikšmė. Aš mačiau tame ženkle nelaimę, nes tuojau po to, kai jis mus apleido, jusų motinėlę patiko nelaimė....

— Musų motinėlės mirtis?

— Taip. Bet dar pirm to buvo vienas smugis. Jųs dar nebuvot sugrįžusios namo, — jusų motina rašė prašymą, kad ją leistų, arba kad nors jus išleistų keliauti į Prancuziją. Aš išgirdau arklį zovaduojant. Tai buvo kurjeras nuo Sibiro general-gubernatoriaus; jis atnešė įsakymą permainyt gyvenamąją vietą, liepdamas mums prisirengti ir už trijų dienų prisijungti prie pulko tremtinių, kurie buvo valdžios vejami į tolimiausius Azijos pakraščius. Po penkiolikos metų ištrėmimo jusų motina dar nebuvo užmiršta, vis dar buvo persekiojama. Matyt, nelaboji dvasia ją sekiojo. Jei tas keleivis butų užėjęs dviem-trimis dienomis vėliau, tai jis jau nebutų mus radęs Miloske....

Ir kas buvo jos netikėtos mirties priežastis?

— Ak, mano mergelės, baisi liga, cholera, kuri kai tyrlaukių audra užpuola žmones ir pakerta. Kai žaibas ji ateina ir kerta žmonių gyvastis, visomis pusėmis, jaunus ir senus, sveikus ir ligotus, dailius ir išgamas.... Jusų motinai pasimirus, valdžios įsakymas kraustytis liko atšauktas, ir man tuojaus buvo duotas leidimas keliauti su jumis Prancuzijon....

Šitaip Dagobertui kalbant, pasigirdo baisus kauksmai ir žvengėsys. Dagobertas pašoko nuo lovos galo, sušukęs:

— Tai Žovialas, mano senas arklys! Kas atsitiko, kas atsitiko?

Išsigandęs senas kareivis išbėgo iš kambario.

Našlaitės, nesuprasdamos kas galėjo atsitikti, sėdėjo nustebusios ir išsigandusios. Ir staiga paregėjo baisią milžinišką ranką, lendančią per išmuštą langą,—ranka smarkiai nustumė lempą žemyn nuo stalo, ant kurio buvo taip pat padėta ir kareivio mašna su raštais ir pinigais.

Našlaitės liko visiškoje tamsoje.

(Toliau bus)

*Victime
de
L. C. D. J.
Priez pour moi.

Paris
Le 13 Fevrier, 1682.

Išvertus, reiškia
Nugalėtas's
L. C. D. J.
Melskis už mane.

Parisas,
Vasario 13 d., 1682.

A Paris,
Rue St. Fraincois, N13.
Dans un siecle et demi
vous serez.
Le 13 Fevrier, 1832.

Priez pour moi.

Išvertus, reiškia
Parisas,
Šv. Pranciškaus g. N13,
Už pusantro šimtmečio
tu busi tenai.
Vasario 13 d., 1832.

Melskis už mane.

NAUJAUSIOS DAINOS
Iš Lietuvos

KURIAS DAINUOJA SAVO KONCERTUOSE LIETUVOS OPEROS ARTISTAI AMERIKOJE:

OI NEVERK, MOTUŠĖLE — Basso Solo. smuika ir pianas. Žodžiai Maironio, Muzika Naujalio. $1.00

STASYS — Solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagaičio 50c

DUL DUL DUDELE — solo, žodžiai Liudo Giros, Muzika A. Vanagaičio 50c

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai

Septyni Senojo Pasaulio stebuklai — svarbus mokliško tyrinėjimo aprašymas septynių ankstyvosios civilizacijos didelių žmogaus darbų kurie per amžius nerado dar sau lygių pabudavojimų. Apimama: 1—Egipto Karaliaus Khufo Kapas; 2—Babilono Miesto Sienos; 3—Olympijos Zeuso Stabas; 4—Dievės Dienos Šventinyčia; 5—Karaliaus Mausalio Kapas; 6—Rhodes Salos Stovyla; 7—Aleksandrijos žibintuvas. Iš Edgar J. Banks vertė K. S. Karpavičius. Su paveikslais,

Musų Kaimynai Dausose

Žvaigždės kurias Mes Tankiai Matome - - - - Parengė K. S. K.

(Tąsa iš pereito num.)

Chinijoj ta konsteliacija pirmiausia perstatė dragoną, bet vėliau žvaigždines Svarstykles. Jų ankstyvame sauliniame zodiake ta konsteliacija buvo Krokodilius, ar Dragonas, jų tautinis ženklas.

Ankstyvieji Hebrėjai taipgi Librą laikė Svarstyklių balkiu, kaip ir Egiptėnai, ir ji tokia aiškiai atvaizdinama ant Denderos dangaus skliauto piešinio. "Libra iš zodiako", sako Maurice, savo "Indiškos Senovės Liekanos" veikale, "yra neperstojamai atvaizdinta ant visų hieroglyfų Egipte, kas išsykio yra prirodymu didelės senovės šitos žvaigždžių grupelės, ir kad tas pavidalas buvo originaliai sufabrikuotas astronomiškų Misraimo sunų."

Tas balkis arba mastas buvo tai instrumentas kuriuomi Egiptėnai matavo Niliaus užtvinimus, ir nekurie sako jog delei to jie pagerbė tą balkį patalpindami tarp žvaigždžių.

Egiptiška simboliška kepurė kuri matosi daugybėj atvejų jų senovinių dievų nešiojama, kaip iliustracijos rodo, turi, sulyg Plunket, astronomišką reikšmę kurioje figuruoja konsteliacija Libra. Tos dvi plunksnos perstato lygias vogas Teisybės svarstyklėse, ir toj kepurėj taipgi matosi ragai avino ir ožio, o rate yra pavidalas vabalo scarabeaus, taip kad ta kepurė ištiesų yra astronomiškas monogramas apimąs keturis konsteliacijų pavidalus viename, Kancero, Aries, Libra, ir Kaprikorno.

Sulyg Virgilio senovės šeimynų galvos laikė šios konsteliacijos pasirodymą kaipo ženklą jog laikas pradėti sėti žieminius javus.

Vienas iš anstyvųjų vardų Librai buvo Grekiškai "Zugon" ar "Zugos", Latiniškai "Jugum", kas reiškia 'jungas". Tos konsteliacijos buvo abelnai naudojama kaipo amžinieji almanakai, ir jų sezoninis pasirodymas ir pranykimas buvo tankiai pranešėjai senovės žemės dirbėjams kad jau laikas sėti arba rinkti jų darbo vaisius.

Burritt pasakoja jog Svarstyklės buvo patalpinta tarp žvaigždžių užlaikymui amžinos atminties Mochio, išradėjo svarstyklių ir saikų. Tie kurie pritaiko zodiakales konsteliacijas prie dvylikos genčių Izraelio, priskiria Svarstykles Ašero giminei.

Sulyg Serviss, Libra turi kiek panašumo tulai Mayų konsteliacijai, Pietų Amerikos gyventojų, su kuria buvo subendrinta maldnamis kuriame gyveno kunigas kurio ypatinga pareiga buvo prižiurėti teisingystę, ir nuspėti ateitį su pagalba informacijų gaunamų iš mirusiųjų dvasių.

Peruvijos žvaigždžių grupelė sutinkanti vieta su Libra buvo vadinama "Laumės Žaibas", "Šventa ar Padalinta Upė", ir "Žemė". Šie vardai pritaikymuose parodo audringą pobudį oro kuomet saulė esti tame ženkle.

Ankstyvieji krikščionis Librą persistatė Apaštalu Pilypu, o Kaesius prilygino ją prie svarstyklių minimų Knygoje Danieliaus, kuriose Belshazzaras buvo svertas ir atrastas kaltu.

Astrologijoje Libra yra tai Namai Venaus. Gimusieji nuo rugsėjo 23 iki spalio 23 d. sakoma esą po intekme šios konsteliacijos. Jos žmonės yra augšti ir gero sudėjimo, sako Proctor, gražaus apsiėjimo, apvalais veidais, tamsios bet aiškios odos. Kuomet jie pasensta, turi malonų pobudį, teisingi ir tvarkųs turint reikalus su jais. Ji valdo žemutinę dalį strėnų ir turi intekmės Austrijoj, Alzase, Savojuj, Portugalijoj, Indijoj, Etiopijoj, Lisbone, Viennoje, Frankforte, Antverpe, ir Charlestone.

Ji yra vyriškas ženklas ir laimingas. Vulkanas yra tai dievystė kuri užžiurėjo ją. Reikšmingoji gėlė buvo fiolka, brangakmenis deimantas.

Pietinė svarstyklių lėkštė reiškia blogumą ir nepasisekimą, šiaurinė gi priešingai buvo ypatingai laiminga.

Tiktai dvi tos konsteliacijos žvaigždės turi ypatingos reikšmės. Alpha Librae buvo Arabų vadinama "Zubenelgenubi", kas reiškia pietinė koja. Ji yra plati dvilypė ir kulminuojasi 9 val. vakare birželio 17 d. Ji taipgi pažymi vieną Indų mėnulio stotį.

Yra keistas faktas jog Peruvėnai vakarinio pasaulio turėjo subendrinę su Libra tam tikras ceremonijas apsišvarinimo maudantis subėgime dviejų upių. Indų lunarės stoties vardas reiškė "šakojimas", ir čia randame supuolimą dviejų skirtingų tautų pavadinimo tai konsteliacijai, nes pagal Peruvėnų, žmonės maudėsi toj vietoj kur "išsišakoja" upė einant augštyn prieš vandenį.

Beta Librae yra žinoma Arabišku vardu reiškiančiu šiaurinė koja. Ji yra vienatinė nuoga akia matoma žalia žvaigždė danguose, ir yra žingeidi savo įvairiavimu. Erastotenas vadino ją skaisčiausia žvaigžde Skorpiono konsteliacijoj, tai yra imant tuo atžvilgiu kada tos paskiros konsteliacijos buvo dar laikoma viena, o Klaudius Ptolemius paduoda ją esant vienodo didumo su Antares, skaisčia pirmojo didumo žvaigžde Skorpiono širdyje. Kadangi ji dabar visu didumu menkesnė už Antares, ji turėjo nustoti savo pirmesnio skaistumo, nors gali buti taipgi kad Antares galėjo padidėti šviesoje. Beta turi Siriška spektrą, ir sakoma artinantisi prie musų sistemos su greitumu šešių mylių į sekundą.

Delta Librae yra įvairiuojanti žvaigždė Algolio tipo, atrasta Schmidto 1859 metais; jos šviesos keitinėjimo periodas yra dvi dienos ir aštuonios valandos.

Ta konsteliacija lengvai galima pažinti kadangi jos keturios svarbiausios žvaigždės sudaro pailgai keturkampą pavidalą.

KAS MIRĖ NEATGIS

Numirus man žeme užberk,
Ant kapo rožę įdiegk,
Gryžki prie darbo ir neverk,
Buk linksmas, neliudėk.

Kad rožė pražydus nuvys,
Ir jos žiedai nubirės,
Žinok, kas mirė, nebegryš —
Pasaulio neregės.

Numirusiems ramu ilsėt
Žemės močiutės glėbyj,
Kuri mus rupinas penėt,
Kol buname gyvi.

Todel netramdink man, meldžiu,
Amžino miego saldaus,
Vien užmaršties tavo geidžiu
Užvis, užvis labiau.

Eleonora.

Pulkim Ant Kelių — Nauja maldaknygė, paranki ir praktiškai atspausdinta, tinka seniems ir jauniems, vyrams ir moterims. Knygos gražiai tvirtai apdarytos, kiaulės oda, kraštai paauksuoti, kaina su prisiuntimu $3.00

Vienuolyno Slaptybės. Indomus ir svarbus aprašymas iš vienuolių gyvenimo (klioštoriuje). Su paveikslais. Parašė Marė, Monk. Lietuviškai vertė A. 152 puslapiai 1.00

1590. Socializmo minties blaivumas. Paiašė John Spargo. Autoriaus leidimu vertė A. Lalis. Pluoštas laiškų rašytų darbininkui Jonatanui Edvardui, Pittsburge. Puikiais audekliniais apdarais $1.00

508. Ženybos Paikių Miko. Kaip jam nelemtai su ženyboms atsitiko. Iš lenkiškos kalbos vertė V. K. Plymouth, Pa. 1896, pusl. 10 (didelio formato .. 10c

J. Akurater. Vertė iš latvių kalbos J. Baniulis. Plymouth, Pa. 1907, pusl. 40 ..... 15c

510. Žemės Giesmė. Apysaka parašyta K. Puidos. Brooklyn, N. Y. 1912, I dalis, pusl. 202 ..... $1.00

511. Žemės Giesmė. II dalis. Pusl. 113 ..... 50c

512. Žiemos Vakaras. Parašė El. Oržeškienė. Vertė K. Puida. Chicago, Ill., 1912, pusl. 32. ..... 15c

514. Žvaigždė Rytų pasaka. Lietuvių kalbon vertė J. Giela. Chicago, Ill., 1910, pusl. 17. ..... 10c

5331 Albumas "Laisvosios Minties" 50
53 Džian Bamba ir Jo Spyčiai 25
3243 Griaudųs Verksmai, Lietuvos Vargai — Liepuko sutaisyta; 16 pusl. 10
1542 Lietuviai Amerikoje (Dr. J. Šliupo) 15
717a Monologas ir Kelios Dainos, Rusijos Caras. Surengė K. Vairas. 16 pusl. 10
1366 Mažoji arba Prusų Lietuva. Dr. J. Šliupo 10
2200 Technikos Stebuklai — TMD. leidinys, 142 p. 45
Ta pati apdaryta 75
1620 Užmušimas Caro Aleksandro II (J. Gražis) 15
1269 Amerika, Rinkinis įvairių faktų pusl. 288 75
14 Aukso Obuolio Istorija (su pav.) p.84 50
1147 Apie Žemę ir Kitus Svietus ..... p. 255 1.25

506. Žmogus nepliuškis. Vertė iš švedisko Nėris. Labai graži apysakėlė, kaip turtingo prekėjo sunus apsivedė su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingomis. Chicago Ill. 1899, pusl. 23 ..... 10c

Valgių Gaminimas — mažai tokių knygų yra, bet labai reikalingos kiekvienai šeimininkei. Pasiskubinkite sau nusipirkti. Puslapių 162 -- 1.25
Gražiai apdaryta 1.50

Istorija Abelna — svarbųs istorijos ruožai ir tą knygą kiekvienas privalėtų turėti susipažinimui su abelnaja istorija. Puslapių 498 ..... $2.00
Su tvirtais apdarais 2.75

895 **Dainos Vasaros Grožybių** ..... p. 33 25

Reikalaukit "Dirvoje"

Iš Kelionės

V. K. Račkauskas.

ANT LAIVO LEVIATHAN

Jau šeštą kartą plaukiu per Atlantiką. Pirmą kartą plaukiau ant laivo "New York", 1908 metais. 1920 m. — ant laivo "Mauretania" ir "Imperator" (vėliau — "Berengaria"); 1922 ir 1923 m. — ant laivų "Mauretania" ir "Majestic". Dabar gi pasisekė gauti vieta ant didžiausio pasaulyje United States Lines laivo **"Leviathan"**. Laivyno vyriausybė maloniai suteikė man bene geriausiji kambarį (732) ant E dėnio, — man vienam davė keturių žmonių kambarį II-je klasėje.

Gerųjų savo draugų linkėjimų lydimas, laivo orkestrai ant dėnio griežiant, išplaukiau rugsėjo 29 d., šeštadienyj, 11 val. ryte.

United States Lines yra plačiau jau žinoma Lietuviams laivų linija, valdoma Suv. Valstijų valdžios. Ir, šituo laivu, "Leviathanu", kurs pirmu kartu plaukė iš Amerikos liepos 4 d., keliavo Lietuvon gan skaitlinga Amerikiečių Lietuvių ekskursija, kurią iš Southamptono laivas "Orlando" nugabeno tiesiai į Klaipėdą. U. S. Lines, kiek numatoma, rupinasi sudaryti tiesioginę liniją tarp New Yorko ir Klaipėdos. Jei tas įvyktų, musų Klaipėdos uostas įgytų labai didelės reikšmės tarptautinėje prekyboje jurose.

Šitoje kelionėje ant **"Leviathano"** nedaug tebuvo keleivių: rudens metu maža kas tevažiuoja Europon — paprastai tuo metu važiuoja tiktai tie kas turi reikalų: komersantai, pramoninkai. Turistų keliaujančių vakacijoms beveik nėra. Lietuvių ant šio laivo buvome tiktai du: II-je klasėje aš, ir III-je klasėje p-lė Izabelė Jurguniutė iš Philadelphijos.

Man turėjus progos keliauti įvairiais laivais ir įvairiais laikais (sausyje, vasaryje, gegužyje, rugpjutyje ir spalyje) nėra sunku pasidaryti išvadų apie kelionių patogumus.

Kalbant apie patį laivą, nežinau begu gali buti kitas laivas kurs turėtų daugiau patogumų, kurs butų smagesnis ir greitesnis kelionei. Tai yra bene paskutinis teknikos žodis — tikras palocius ant vandens. Kad turėjus kiek nors supratimo apie patogumus kokius gali rasti ant "Leviathano", kiek plačiau čia apie jį papasakosiu.

"Leviathano" tonažas yra 59,957 tonai. Tai yra kol kas didžiausias pasaulyj keleiviams vežioti laivas. Kas yra keliavęs juromis tai nusimano kad dideliu laivu kelionė yra kur kas malonesnė negu mažu. Pirmučiausia, didelis laivas ne taip smarkiai įsupa kaip mažas; antra — ant didelio laivo yra tiek visokių modernių patogumų kad sunku sau įsivaizduoti ką nors geresnio ir patogesnio. Taip, ant "Leviathano" yra viskas ko tik nori, ko tik užsimanai. Čia pirmoje ir antroje klasėje yra "liftai", arba elevatoriai; jei nenori laipioti laiptais, gali kilnotis liftais. Jei nori susižinoti su sausžemiais — Europos ir Amerikos — gali, nes bevielinis radio telegrafas tai atlieka; ant "Leviathano" yra ir bevielinis radio-telefonas, susikalbėjimui su kitais laivais jurose kurie ir turi tokius pat telefonus. Pirmoje klasėje yra taip intaisyta kad geriau ir negali buti ir visųgeriausiuose pirmosios rušies didžiųjų miestų hoteluose. Čia yra gražiausios maudynės, net yra kudra plaukiojimui (swimming pool); yra gimnastikos kambariai I ir II klosėse su visokiais prietaisais kunui mankštinti. Salės poilsiui, pasilinksminimui, parukymui, lošimams — taip dailiai išdabintos ir įrengtos kad nenoromis stebiesi iš žmogaus jiegų ir iš to kad tos jiegos sunaudotos kitų žmonių melonumams ir patogumui.

Antroje klasėje keleiviai neturi nei laiko rupintis nei sirgti. Nuo pat ryto visa diena yra užimta. Diena ant laivo šitaip yra padalinta: pusryčiai — nuo 7 iki 9 val. ryte; 11 val. visiems keleiviams nešiojama ant dėnio ir salėje buljono su džiovėsiais; pietus — nuo 12 iki 1:30 val.; apie 4 val. nešiojama ant dėnio arbatos su pyragaičiais; vakarienė — nuo 6 iki 7:30 vakare. Laike pietų ir vakarienės valgomoje erdvioje (per visą laivo plotį) salėje griežia gera (stygų) orkestra iš 14 žmonių. Triubų orkestra griežia protarpiais ir ant dėnio: apie 11 val. ryte, apie 4 val. vakare, ir vakare salėje ant dėnio D; čia kas nori gali pasišokti, pasilinksminti... žodžiu sakant, kelionėje laivo administracija daro visa kad tik žmonėms butų malonu ir linksma.

Kambariai yra kuogeriausia prižiurėti, patalinė švari, pakankamai vandens gėrimui ir prausimuisi, švarus rankšluosčiai mainomi kasdien, tarytum pirmos rušies hotelyje.

Maistas gyvenusiam Amerikoje yra labai apstus, geras, sveikas, ir duodama jo tiek kad gali per akis privalgyti. Pasirinkimas yra tiek apstus kad kartais nei nežinai ką imti. Matoma, keleiviai ne kartą ir apsergа nuo persivalgymo, nes vienur-kitur teko pastebėti persergėjimus kad "valgyti tiek kiek reikia" kad "nepakenkus viduriams"....

Ir kulturiniai žmogaus reikalai yra patenkinami'. Spalio 2, 3 ir 4 dd. II ir III klasių keleiviams ant dėnio rodė labai gerus krutomuosius paveikslus: "Sonia's Song", "Potash and Perlmutter", ir tt. Ant laivo kasdien spausdinama "jurų laida" žinomo Amerikoje laikraščio "The Chicago Tribune". Apie vidurdienį visi keleiviai dykai gali gauti pas "Chief Steward" to laikraščio (8-nių puslapių); čia randasi naujausių žinių iš viso pasaulio. Skaičiau: apie New Yorko majoro Hylano sveikatą; Oklahomos gubernatoriaus kovą su Ku Kluksais; apie Bavarijos monarchistų sukilimus; apie Lloyd Georgo kelionę į Ameriką, apie Carpentiero "faitą" Anglijoje!.... žodžiu sakant, budamas toli nuo civilizuoto pasaulio, poros tukstančių mylių atstu, visvien jauti žmogaus genijaus labdarybes suteiktas žmonijai, jos gyvenimui pasmaginti ir palengvinti; jauti kad esi jos narys ir gali palaikyti nuolatinį su ja kontaktą.

Keliaudamas prie šitokių pirmaeilių patogumų, nenoromis prisimeni ir bandai sau atvaizduoti tuos laikus kuomet didieji pasaulio civilizacijos pionieriai, Kolumbas, Amerigo Vespuci ir kiti leisdavosi į keliones nežinomų pasaulių jieškodami. Tuokart jie ne tik neturėjo nei mažiausio supratimo apie elementarius patogumus, bet ir jų kelionės, be garo mašinų, be budų susisiekimui, be budų maistui sveiku užlaikyti, turėjo buti taip vargingos ir baisios kad mes ir supratimo neturime. Net dabar, skaitant apie jų keliones kaip jie budavo priversti gerti susmirdusį vandenį, arba sukirmijusį maistą valgyti (Kolumbo jureiviai valgydavo sukorius tamsoje kad nemačius knibždėjusiu juose kirminų), mus šiurpuliai sukrato ir apima džiaugsmas kad gyvename dideliai augštos civilizacijos gadynėje. Ir taipjau pamąstai žmogus kaip bus už šimto metų nuo šiandien? Pastarasis šimtmetis, davęs žmonijai garą, gazą, elektrą, bevielinį telegrafą, orlaivius, submarinus, ir tt. ir tt., pranašauja kad žmonės už šimto metų nuo dabar bus nužengę taip toli progreso keliu kad musų patogumai ir kelionės atrodys jiems taip jau vargingos kaip mums atrodo pavyzdin Kolumbo kelionė! Galimas dalykas kad 2023 metais žmonės galės perlėkti per Atlantiką į šešias valandas! Juk Kolumbui reikėjo keltis per juras tris mėnesius; mes plaukiame ant "Leviathano" penkias ar šešias dienas. Už šimto metų orlaiviai tiek bus ištobulinti kad galės skristi bent 500 mylių į valandą, ir Europos pakraščius pasieks į šešias valandas!.... Išlėkę iš New Yorko 1 val. po pietų, vakarienę 7 val. vakare galės turėti Parise arba Londone....

Akivaizdoje gamtos gaivalų— audros, žemės drebėjimo, ugnies, vandens — žmogus yra bejiegis, bet jo protas, jo genijus, panaudojamas kovai su tais gaivalais kas kart vis labiau ir stipriau pavergia juos savo geležinei ir protingai valiai. Turi pagerbti žmogaus genijų ir palinkėti kad jis, pavergdamas žmonijos labui gamtą, vien kart su tuo sudarytų draugingus, be keršto, be pavydo, santikius žmonėms-broliams sugyventi ir žmonijos gerovei bendrai darbuotis.

Gryžant prie mano kelionės, beveik visa kelionė juromis buvo labai maloni, tik 30 d. rugsėjo juros buvo labai audringos, ir musų milžinas "Leviathan" visgi visomis pusėmis ir visais galais suposi ir sukinėjosi. Bet užtai spalio mėnesiui mus pasitikus jr juros aprimo; spalio 2 ir 3 dieną jurų paviršis buvo taip ramus kaip veidrodis: nei bangos, nei vilnies. Tik spalio 3 d. pavakaryj pakilo didelis ukas. Tik girdi kaip milžiniškos mašinos stumia laivą pirmyn, tik jauti kaip jis bėga, bėba čiuoždamas to veidrodžio veidu.

Rugsėjo 29 d. aplenkėm taip jau didelius laivus "Rotterdam" ir "Olympic", kurie išplaukė iš New Yorko valanda anksčiau už "Leviathaną". Greitumas kokiu mes plaukėme buvo sekas: pirmą dieną padarėm 543 mylias; antrą dieną, audrai iškilus, — 387 mylias; trečią dieną — 545 mylias; ketvirtą dieną — 561 m.; penktą dieną — 470 mylias; ir šeštą dieną — 575 m. Viso nuo New Yorko iki Cherbourgo yra 3,071 mylia, ir nuo Cherbourgo iki Southamptono — 89 mylios.

Spalio 5 d., 1923 m.
Ant "Leviathan".

STRAIPSNIS 46

MOTINOS MAISTAS

Neščia motina reikalauja daug sotaus ir sveiko maisto, nes ji ne tik save peni, bet ir mažutę gyvybę, kurią tikisi paleisti. Skanus kėksai ir košelės niekad nepadaro pieno ar stiprumo. Reikia paprastų valgių, gerai išvirtų. Perdaug apdirbtų arba labai riebių valgių reikia vengti. Taipgi nereikia valgyti keptų valgių. Nors svarbu neščiai motinai gauti užtektinai maisto, bet reikia atminti kad persivalgymas pasunkina organams darbą, ir gali atnešti rimtą ligą.

Neštumo laike ir per visą žindymo laikotarpį rekomenduojame sekamus valgius:

Visokių rušių sriubos — bet neperdaug surios, rugščios, ar kitokios.
Šviežia žuvis — kepinta arba virta.
Kiaušiniai — vienas, du kasdien.
Virtu javinių košelių su pienu ar smetona.
Mėsos sykį į dieną — aviena, veršiena, jautiena, kumpis, lašiniai ir vištiena.
Duona turi buti valgoma bent dviejų dienų senumo.
Paprasti skanskoniai — šaltakošė arba kiaušinienė.
Vaisių reikia valgyti daug, ir žalių ir virtų.
Gėrimai — pienas koko, ar pasukos. Arbato sar kavos mažai vartoti. Gerk užtektinai vandenio, jei galima dvi kvortas į dieną.

Štai trys puikiausi receptai kurie pajvairins valgius ir tuom pat laiku suteiks motinai ypatingai sotaus maisto.

Graham Deimantai

1 puodelis Borden's Evaporated Pieno.
1 puodelis vandens
3 puodeliai graham miltų
1 šaukštas cukraus
3 šaukštai svieslo
4 šaukšteliai baking pauderio
1 šaukštelis druskos
2 kiaušiniai

Suplak lengvai kiaušinius, pridėk pieną ir vandenį, o paskui persijotus kitus dalykus. Įmaišyk ištirpintą sviestą ir gerai suplak. Pilk į pasviestuotus bandelių kepimo indus ir kepk karštame pečiuje 20 minutų.

Kepta Kiaušinienė

2 šaukštai Borden's Eagle Brand Kondensuoto Pieno
1 kiaušinis
Septyni aštuntdaliai puodelio vandens
Ketvirtdalis šaukštelio vanilos
Viena šešiolikta dalis šaukšto nutmego

Sumaišyk Eagle Brand ir vandenį gerai. Suplak kiaušinį ir pridėk prie pieno maišant gerai. Pridėk vanilą ir nutmegą. Kepk ant vandenio vidutiniam pečiuj. Kada peilio ašmenis įleistos kiaušinienėn išeina švarios tai kepimas baigtas.

Ar gali motina sau dovanot?

Nesuprasta, apleista mergaitė nėra iš knygų paimta pasaka. Laike brendimo daugelis jaunų mergaičių pereina per tokį skaudų laikotarpį rupesčio — motinos, jums nepatiks šitas — delto kad jos netenka pasitikėjimo motinomis. Daugelis motinu atsisako pripažinti kad šitas laikas yra vienas iš kritingiausių mergaitės gyvenime.

Garsus Anglas kirurgas sako kad minios jų yra nedapenėta. Trečdalis musų mokyklų vaikų kenčia nuo šitos nelaimingos padėties. Džiova, kuri paima daugelį jaunų mergaičių, tarpsta nedapenėtų tarpe.

Saugumas guli teisingame maitinime. Pridėjimas Borden's Eagle Pieno prie jusų vaiko valgių suteiks jam kiekvieną veikėją reikalingą vikriai sveikatai. Suprantama, šviežias oras, mankštymas, užtektinai miego ir sveiki pasilinksminimai irgi gelbsti. Bet jei maistas netinka, niekas netinka.

Skaityk šituos straipsnius kas savaitę ir pasidėk ateičiai.

Už $3.00 metams pralinksminsit visą kaimą. — Užrašykit saviškiams į Lietuvą "Dirvą"

PRALEISKITE KALĖDAS LIETUVOJE

VAŽIUOKIT ANT SUVIENYTŲ VALSTIJŲ VALDŽIOS LAIVŲ.

Jei manot aplankyt Lietuvą šiais metais, jeigu norit praleist Kalėdas su mylimaisiais senoj tėvynėje, darykit planus dabar. Suvienytų Valstijų valdžios laivai duoda speciales akomodacijas tiems kurie važiuos. Bus speciališki išplaukimai.

S. S. LEVIATHAN ..... išplauks Gruodžio 1
S. S. PRESIDENT ARTHUR ..... Gruodžio 5
S. S. GEORGE WASHINGTON ..... Gruodžio 13

Sujungimas su Lietuva nuo Anglijos arba Bremeno. Valdyba Suvienytų Valstijų Linijos prižiuri kad kelionė jusų butų saugi į vietą. Kad šis linksmas sapnas butų realizuotas jums, eikite dabar pas arčiausį agentą ir padarykite rezervaciją—dabar.

UNITED STATES LINES

Hotel Cleveland Cleveland, Ohio
Lokaliai Agentai visuose miestuose.
Valdantieji Operatoriai del
UNITED STATES SHIPPING BOARD

GRAIKŲ SAVIVALDYBOS

Graikai Buvo Pirmutiniai Žmonės, Išbandę Sunkų Savivaldybos Darbą.

IŠPRADŽIŲ visi Graikai buvo vienodai, lygiai turtingi, arba neturtingi. Kiekvienas žmogus turėjo tam tikrą skaičių karvių ir avių. Jo iš molio sulipdyta trioba buvo jo tvirtovė. Jis galėjo sau eiti, kur ir kada tiktai norėjo. Iškilus reikalui svarstyti visuomenės dalykus, visi piliečiai susirinkdavo viešoje aikštėje, arba rinkoje. Vyriausis kaimo gyventojas budavo renkamas pirmininku; jo pareiga buvo pridaboti, kad kiekvienas pilietis turėtų progos pareikšti savo nuomonę. Iškilus karui, vadu budavo renkamas ypatingai pasižymėjęs narsumu pilietis; bet visi tie žmonės, kurie liuosa savo valia pripažindavo jam vado teises, turėdavo taip jau teisę atimti iš jo tą pirmybę, kaip tik karo pavojus praeidavo.

Laipsniškai kaimas užaugdavo į miestą. Vieni žmonės dirbdavo daug ir sunkiai; buvo bet gi ir tinginių. Kaikuriems budavo labai nesiseka; tačiaus atsirasdavo ir tikrai besąžinių, skriaudusių savo kaimynus ir kaupdavusių sau turtus. Ilgainiui susidarė tokios sąlygos, kad miesto gyventojai jau nebebuvo lygųs turtų žvilgsniu. Atpenč, — mieste jau gyveno neskaitlinga labai turtingų žmonių klasė ir skaitlinga labai neturtingų žmonių klasė.

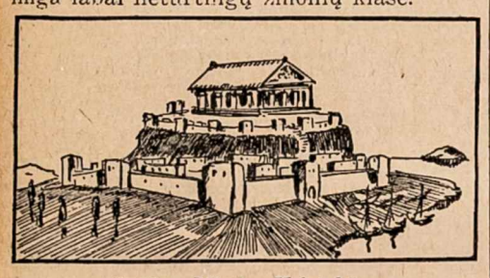

Graikų Miestas-Valstybė

Paskui įvyko dar ir kita permaina. Nuo scenos išnyksta seniau renkamas "vyriausiasis vadas", arba visų liuosa valia pripažintas "karalius", žinojęs kaip reikia vesti žmones pergalės karan. Jo vietą užėmė didžiunai, — tai buvo klasė turtingų žmonių, kurie, laiko eigoje, pasisavino nepriklausiusius jiems ukius ir turtus.

Šitie didžiunai daug kuo pasinaudodavo su skriauda šiaip sau laisvų žmonių. Jie galėjo pirkti sau geriausių ginklų, kurių galima buvo rasti Viduržemių rytinėse turgavietėse. Jie turėjo daug liuoso laiko, kuriuo galėjo lavintis visokiais karo klausimais. Jie gyveno tvirtuose namuose ir galėjo samdyti kareivius savo karams. Jie nuolatos varinėjo tarp savęs ginčus, kurs jų turi valdyti miestą. Laimėjęs ginčus didžiunas užimdavo lyg ir karaliaus vietą ir valdydavo visus savo kaimynus ir visą miestą iki budavo arba nužudytas, arba kito tokio pat, kaip jis, didžiuno nuvytas nuo sosto.

Toksai karalius budavo vadinamas tyronu. Septintame ir šeštame amžiuose prieš musų gadynę, arba erą, visi Graikijos miestai buvo kurį laiką tokių tyronų valdomi; daugelis jų, reikia pripažinti, buvo pastebėtinai gabųs žmonės. Bet, laikui bėgant, šitoki dalykų padėtis virto nepakenčiama. Pradėta bandyti siekti reformų, ir iš tų bandymų, iš tų reformų išdygo pirmutinės žinomos pasaulio istorijoje demokratinės valdžios.

Septintojo šimtmečio pradžioje Atėnų miestas ir vėl suteikė dideliam savo piliečių skaičiui teisę kalbėti valdžios klausimais, kaip kad jie darydavo senovėje, Akajų laikais. Jie pareikalavo iš vieno vyro, vardu Drakonas, kad paruoštų jiems įstatymus, kuriais butų galima apsaugoti neturtinguosius žmones nuo turčių užpuolimų. Drakonas pradėjo dirbti. Nelaimei, jisai buvo profesionalis advokatas ir maža teturėjęs bendro su šiaip kasdieniniu gyvenimu. Jo supratimu, nusikaltimas buvo nusikatimu, ir, kai jis užbaigė rašyti įstatymus, Atėnų žmonės paregėjo, kad tie Drakono įstatymai buvo tiek žiauruos, kad visai nebuvo galima jų pritaikyt gyvenime. Sako, įvedus Drakono įstatymus, nebutų užtekę virvių nusikaltėliams karti, — jo įstatymai net už pavogimą obuolio reikalavo mirties bausmės!

Atėniečiai jieškojo žmoniškesnio įstatymų tvėrėjo. Pagaliaus jie surado tokį žmogų. Jo vardas buvo Solonas. Jis priklausė didžiunų šeimynai, buvo apkeliavęs daug pasaulio šalių, tyrinėjo kitų valstybių valdžias ir įstatymus. Ištyrinėjęs visą

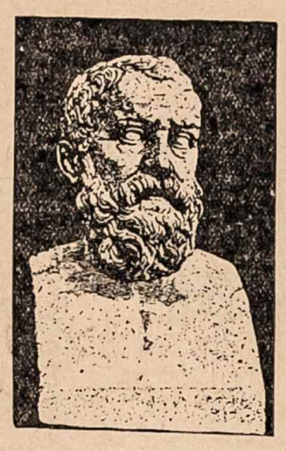

Solonas

klausimą dideliu atsidėjimu, Solonas davė Atėnams įstatymus, kurių pamate randame tą stebėtinąją Graikų saikingumo ypatybę. Solonas stengėsi pagerinti kaimiečių buvį, nepanaikinant taip gi ir gerbuvio didžiunų, buvo (arba, teisingiau sakant, kurie galėtų buti) labai naudingi valstybei kaipo kareiviai. Kad apsaugojus vargšų klasę nuo teisėjų (kurie visados budavo renkami iš didžiunų klasės, nes negaudavo algos), Solonas sugalvojo įstatymą, leidžiantį nuskriaustajam piliečiui skųstis teismui, kurį sudarė trisdešimts prisaikintųjų teisėjų, renkamų iš šiaip gyventojų.

Visųsvarbiausis dalykas buvo tame, kad Solonas privertė visus laisvus žmones tiesioginiai ir asmeniniai domėtis miesto reikalais. Dabar miesto laisvas gyventojas nebegalėjo tupėti sau namie ir sakyti:

— Ak, neturiu šiandien laiko!

Arba, —

— Šiandien lyja, verčiau pabusiu namie!

Jis turėjo atlikti savo dalį; jis turėjo dalyvauti miesto tarybos susirinkime; jis turėjo pakelti išpuolančią dalį atsakomybės už valstybės gerovę ir saugumą.

Šitoki "demos'o" (liaudies, žmonių) valdžia ne visados tebuvo pasekminga ir tobula. Ne kartą budavo perdaug bereikalingų tuščių kalbų. Ne retai taip jau budavo žiaurių ir bjaurių scenų ir susirėmimų tarp asmenų, siekusių prie valdžios vietų ir garbės. Bet toki valdžia išmokė Graikus buti nepriklausomais ir tiktai iš pačių savęs tikėtis išganymo. Kitoki pamoka buvo labai išmintinga ir gera.

(Bus: Graikų Gyvenimas.)

Lietuviškai-Angliškas ir Angliškai-Lietuviškas

ŽODYNAS

Didžiausias turtas žmogui, kuris jį turi, Amerikoj gyvendamas. Telpa jame visi žodžiai ir vieni prasideda Lietuviškai, kita dalis Angliškai, kada katros kalbos žodžio reikia, tame skyriuje ir randi. Važiuojančiam į Lietuvą butinai reikėtų jį turėti, kad neužmiršus Angliškos kalbos, kuri čia Amerikoj buvo naudinga. Jis bus jums didelis pagelbininkas. Be jo nei vienas parvažiavęs Lietuvon negalės apsieiti, nes tenai bus reikalų su Anglija, su Amerika ir jų atstovais. Kurie patįs nesinaudosit, parvežkit saviškiams, nes Lietuvoje žmonės labai užsidegę Anglų kalbos mokinimusi.

Katalogo No. 3146. Drutais apdarais $10.00
Tas pats, gera morokko oda, labai drutas $11.00

Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų

1918 m. laida, Cleveland, didesnio formato knyga, 156 pusl., su autoriaus paveikslu ir 16 kitų iliustracijų, senovės garsių žmonių, dievų ir vietų, ir su trejetu žemlapių.

Knyga apima įvairias žmonių legendas, pasakas ir tikybines pažvalgas į gamtos apsireiškimus ant žemės, po žeme ir ore, taipgi sumini priežastį Lietuvių tautos pajimo kaipo "Mėnulio Sunų".

Kaina 75c. Audimo viršeliais $1.25

riškas aprašymas senovės Hunų siaubimo po Europą ir Aziją bei Lietuvių kraštuose. Su paveikslais. Parašė J. O. Širvydas. 208 p. 1.00

1595. **Socialistiškas klausimas XIX amžiuje.** Pagal grovą A. de Mun, vertė J. Uosis. Shenandoah, Pa. 10c
virš 200 pusl. $1.00

Kun. Dembskis, jo gyvenimas, raštai ir darbai — gyvas piešinys didelės atminties musų pirmųjų įvairių nesmagumų. Knyga yra didelė, su
Drutais audimo apdarais 1.50
Ta pati drutais apdarais 2.00

3002 **Aritmetika** ..... p. 104 40
5126 **Apeigos Rymo Katalikų Bažnyčios** .. p. 188 60
3335 **Amerikos Pilietis — pamokinimai pilietybės** 25
1155 **Biologija arba Mokslas apie Daiktus** p. 147 60
1146 **Apsireiškimai Atmosferoje** ..... p. 238 1.00
Ta pati apdaryta 1.75
49 **Darbas — gražus romanas** ..... p. 219 75
35 **Badas — Dailus vaizdelis** ..... p. 260 1.00

Laimės Bejieškant. Rinkinys vaizdelių iš Amerikos lietuvių gyvenimo ir tt. Parašė Pr. Bajoras (su autoriaus paveikslu). 107 pusl. ..... .35

Lenkų Apaštalavimas Lietuvoje — istorijos ruožai nuo pradžios 14tojo šimtmečio Lietuvių susipažinimo su Lenkais ir visos jų šunybės Lietuvoje. Didelė knyga, gražios spaudos, 264 pusl. 1.00

507 **Žemių dulkės.** Apysaka parašyta M. Radzevičiutės. Yra viena iš geriausių, svarbiausių ir pamokinančių pasakų. Vertė Dr. V. Kudirka. Plymouth, Pa. 1901, pusl. 226..... 50c

..24 **Ben-Hur,** Apysaka iš Jezaus laikų .. p. 472 1.25

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

JUOKIS

ir Svietas juoksis sykiu su tavimi

VILINGA MEILĖ

Mėlynakė
Geltonkasė
Bernužėlį sužavėjo:
Vienas antrą pamylėjo.
Ji pamatė
Ir pasakė
Kad bernelis jos nemyli,
Ir prie josios jisai tyli.
Mėlynakė
Geltonkasė
Veidmainėlį tyrinėjo,
Jojo buti nebžadėjo.

Ventos Akmuo.
(Telšiai, 4-9-23.)

Nuo Juokų Red.: Greičiau akmenį išmokysi plaukti negu pajiegsi įkalbėti mergeliui ar berneliui kad meilė yra skaudi, kad nereik į meilę bristi. Bet vis jie brenda ir brenda.

Brisdami viską pamato:

Vieni nubrenda ir nuskęsta, kiti šaukiasi dar gelbėt ir ilgai varginasi; kiti inbridę amžinai ten nori but. Kiti žudosi negalėdami išnešti kančių.

Šios eilės yra keistu stilium rašytos, kokių mes nepripratę skaityti. Bet kokiu stilium nerašysi, vis tik prie tų pačių išvadų išeini: meilė, mergelė, bernelis: myli, nemyli, suvedžioja, vilioja. Ir tt. ir begalo.

Geriausias pasaulyje žmogus — yra vyras našlės, kuris jau numirė.

Gražiausia pasaulyje mergina — yra ta kurią sau pasirenki už pačią.

Nepakenčiamiausias pasaulyje sutvėrimas — yra ta motina kuri apie savo dukterį daug kalba.

Jean Jacques Rousseau parašė vieną iš geriausių knygų apie auklėjimą. Jis buvo Francuzas filosofas ir mokslininkas. Ta jo knyga užvardinta "Emile".

Bet jis pats, kožną sykį kada jo moteris sulaukdavo kudikio, paėmęs kudikį išnešdavo ir palikdavo prie durų nežinomų kudikių prieglaudos. Pats visai nesiėmė kudikių auklėjimu, bet kitus mokino.

J. O. Širvydas turi parašęs knygą kaip mokytis plaukti, bet pats rodos nemoka plaukti.

Štai dabar Brooklyne "NeLaisvės" redaktorius Paukštis davė lekciją apie šokius, pats nemokėdamas šokti.

Musų visi redaktoriai rašo kitiems redaktoriams pamokinimus apie laikraštinę etiką, bet patįs jos neprisilaiko.

Kokie paiki tie smertelni žmoneliai.

Buvo visokių pasaulyje gadynių, tik žmoneliai nestudijuoja istorijos ir nežino.

Anglijos liuosuotojo (iš 16-to šimtm.) Cromwell'o galva buvo išimta iš žemės, užmauta ant ješmo kad visi galėtų iš jo tyčiotis. Paskui nuleista ant žemės ir sudaužyta.

Garsaus filosofo Voltaire pelenai iš keršto buvo iškasta ir išmėtyta ant vėjų.

Tas pat padaryta su caru — ir tas nabagas baisiai bolševikų sukoneveiktas ir nužudytas, net lavonas sudegintas.

Oh, bet ateis gentė kuri iškas iš žemės galvas Lenino ir Trockio ir tą patį padarys.

Žydelka Emma Goldman nekentė Amerikos kapitalistinės valdžios. Ji norėjo anarkizmo. Ir už tokį darbą ji buvo deportuota į Rusiją.

Vargais negalais jai pasisekė iš Rusijos ištrukti. Mat, negalėjo pakęst rojaus kurio gyvenimą norėjo įvesti Amerikoje.

Dabar ji parašė knygą ir išleido Anglų kalba kad visi Amerika galėtų pasiskaityt kaip ji apsivilė apie Rusiją sapnuodama gražius sapnus.

Reikia, labai reikia kad kas musų bepročius nugabentų į tą rojų nors porai savaičių — ir tik kad gyvus išleistų iš jo išsinešti....

Kun. Fabijonas parašė pasauliui taikos planą. Paskelbė jį "Dar-ke". Dabar belieka jam suorganizuoti krucijadą ir eiti į Europą tą savo planą įvykinti. Jo vyčių armija kuri rengėsi aną metą į Lietuvą važiuoti dar ir dabar tebelaukia progos kur nors važiuoti. Pradėk, tėveli, krucijadą....

Kada gerb. Dr. Basanavičius perkeis savo pavardę į "Lietuviška", tada padarysime ir mes taip. — Taip mes sau apsisprendėme.

"Vienybė" pagarsino kad vienai žydelkai Brooklyne gimė dvynukas. Tai naujas išsivystęs sutvėrimas. Ikšiol gimdavo vienas arba dvynukai.

SANDARIEČIAMS DIDELĖ NAUJIENA

Tik ką susitvėręs Ohio, Michigan ir Pennsylvania Valstijų Sandaros Kuopų Apskritis, naujutė organizacija, užsivertė sau ant pečių milžinišką darbą — sukėlimą bent dešimts tukstančių dolarių kapitalo. Tas kapitalas keliama ne Apskričio naudai, ne kurios nors kuopos naudai, bet visai musų organizacijai — Sandarai.

Daugiau ir daugiau musų gyvenimas reikalauja iš musų pastangų kulturos laukę, demokratijos dirvoje, o kaip geriau ir per kokią organizaciją visa tai galime geriausia įvykint jei ne per Amerikos Lietuvių Tautinę Sandarą? Sandara sutverta ir veikia demokratiškais pamatais, nepripažįsta niekeno diktaturos — juodos ar raudonos. Jei visi žmonės yra lygųs ir kiekvienas yra pilnateisis tautos gyvenime.

Tie principai reikalauja didesnės paramos Amerikos miniose, didesnės plėtonės Lietuvos žmonėse. Juos geriausia praplėsime mes Sandariečiai. Tas viskas yra senai pasiimta Sandariečių.

Bet jų platinimui reikalinga kapitalo. Kapitalas įr pradėta kelti, o kaip iš daugelio vietų pranešimai sako, viskas eina pasekmingi.

Šis Apskritis atsišaukia ir į kitus Sandaros apskričius, kuopas ir pavienius Sandaros narius. Imkimes visi darbo.

Apskritis padovanojo Sandaros naudai tukstančio dolarių vertės daiktų: automobilį, grafofoną ir pinigais dovaną. Tos dovanos bus išdalinta tarpe aukavusių Sandaros reikalams pusę dolario ar daugiau. Išdalinimo tvarka bus paskelbta vėliau, o jau kuopoms yra iš Apskričio laiškais pranešta kaip dalykas eina. Kurios kuopos laiko savo susirinkimus reguliariškai tos jau ėmėsi darbo.

Ir kodel visiems nedirbti prie taip naudingos užduoties — sukėlimo kapitalo Sandarai kad ji paskui galėtų pasekmingai varyti savo užduotis čia ir Lietuvoje.

Apskritis sumanė nupirkti Sandarai naują statomąją mašiną ir kitas reikmenis, taipgi tų pinigų skiria kitiems kulturos reikalams kokie tuo laiku matysis svarbiausi.

Šitas Apskričio darbas tuoj rado parėmimo ir užgyrimo Centro Valdybos ir Politinio Iždo valdybos. Sandaros sekretoriaus pranešimu, tai yra labai naudingas darbas, tik Sandariečiai turi sukrusti įkunyti.

Visos šio darbo pasekmės bus skelbiama organe ir kituose laikraščiuose, visos surinktos aukos eis per Politinį Iždą, kaipo finansinę Sandaros komisiją. Visame yra geriausia užžiura ir tvarka. Apskričio iždininkas Jonas Plerpa yra žinomas Clevelande kaipo biznierius-kriaučių šapos savininkas, jis pastatyta po didele kaucija, ant dvieju tukstančių dolarių. Visus pinigus kokie sueis tuoj siunčia į Politinį Iždą perdavimui Centrui, nebus laikoma pas iždininką.

Iki Seimo dar turim laiko pasidarbuoti, broliai Sandariečiai, taigi stverkmes darbo. Išplatikim kuodaugiausia kvitelių su pažymėjimais kiek ir kas aukavo, o noriai kiekvienas aukaus kada perstatysit jam tikslą.

Klauskit platesnių informacijų ir reikalaukit kvitelių pas Apskričio sekretorių rašydami šiuo adresu: A. Lapė, 7907 Superior ave., Cleveland, O.

Prie darbo visi kad iki Jubilejinio Seimo surinktume Sandarai $10,000.

A. Žukas
Apskričio Pirmininkas.
7907 Superior Ave.
Cleveland, Ohio.

Saugok Dantų Palivą

Pati svarbiausioji jusų dantų dalis yra jų paviršis. Ploni lukšteliai palivos yra pačios gamtos apsauga nuo dantų nykimo.

Ar jųs trinat ir nugramdot tą polivą nuo savo dantų benaudodami šiurkščius ir žvyruotus dantų valytojus?

Colgate's valo dantis tikru budu. Jis negali pakenkt palivai ar minkštoms plėvelėms. Jis palieka burną švarią, vėsią ir gaivinančią. Daktarai ir Dentistai visur rekomenduoja Colgate's.

Geri Dantįs
Gera Sveikata

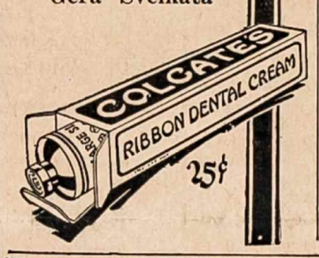

Ekstra naujiena!

Dabar yra laikas siųsti Kalėdoms dovanas ir pasinaudoti BALTIC STATES BANKO žemiausiu kursu. Mes žinome kad Jųs niekad nepamiršote atlankyt su dovanomis savo tėvelius, brolius ir sesutes ant šaltų Kalėdų. Taip pat nepamiršite ir šįmet. Jeigu norite kad Jusų giminės gautų į laiką pinigus tai siųskite tuojau ir pasinaudokite BALTIC STATES BANKO Kalėdiniu kursu.

Žemiaus paduodame musų kurso lentelę. Čia yra priskaityta visos išlaidos surištos su pinigų persiuntimu.

50	litų	.....$ 5.50
100	"	.....10.75
200	"	.....21.25
300	"	.....31.75
400	"	.....42.25
500	"	.....52.75
600	"	.....63.25
700	"	.....73.75
800	"	.....84.00
900	"	.....94.15
1000	"	.....104.25

Didesnėms sumoms duodame speciales kainas.

Mes persiunčiam ir Amerikos dolariais. Parduodame laivakortes ant visų linijų.

Kas pasiųs pinigus dabar arba pasidės pinigus į BALTIC STATES BANKĄ taupymo sąskaitoje, už kurią mes mokame 4% priskaitant prie sumos kas mėnuo, tas gaus labai puikų kalendorių dovanų.

Kad ir trupučiuką iš kelio, bet pilnai apsimoka visais reikalais kreiptis į BALTIC STATES BANKĄ.

Bankas atdaras kasdiena nuo 9 iki 5 val. vak. Subatomis iki 7 vakare.

Baltic States Bank
294 Eighth Avenue
New York,
N. Y.

"Lietuvos Kariumenė"

Kas iškovojo Lietuvai Nepriklausomybę?
Lietuvos Kariumenė
Kas saugoja Lietuvos rubežius?
Lietuvos Kariumenė
Kas palaiko Lietuvoje tvarką?
Lietuvos Kariumenė
Ką reiškia "LIETUVOS KARIUMENĖ"?
Veikalas "LIETUVOS KARIUMENĖ" turi 100 gražių paveikslų; yra tai pirmutinis paminklas kokį pastatėme pirmutiniams Lietuvos karžygiams aukojusiems Lietuvos Laisvei savo kraują ir gyvastį.
Lietuvos Kariumenė
Atrasite aiškiausius aprašymus visų tų sunkenybių kokias pergyveno Lietuva kurdama savo Valstybę ir organizuodama savo kariumenę.
Lietuvos Kariumenė
Taip kaip veidrodis parodo musų žmonių kovą su Lietuvos laisvės priešais: Vokiečiais, Rusais, Lenkais.
Lietuvos Kariumenė
Didelio formato, 7x10 colių, labai graži popiera taip kad paveikslai patalpinti tarpe teksto daro įspudį kaip kokio brangaus albumo. Tuose paveiksluose rasi nevieną pažįstamą sau asmenį ar tai Lietuvos veikėjų tarpe, arba tarpe Lietuvos kareivių ginančių Lietuvos Laisvę ir Nepriklausomybę nuo Lietuvos priešų.
Lietuvos Kariumenė
Labai pigus veikalas palyginus su daugeliu kitų veikalų, su prisiuntimu kainuoja $1.50
Ta pati odos apdarais 2.50
Ta pati odos apdarais, paauksuotais kraštais 3.50

Užsakymus ir pinigus siųskite šiuo adresu:
"DIRVOS" KNYGNAS
7907 Superior Ave. Cleveland, Ohio

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

Didžiausia Lietuvių Apdraudos ir Pašalpos organizacija Suvienytose Valstijose, kurios turtas siekia arti $500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta $248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta $247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimama nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visi nariai gauna laikraštį "Tėvynę" dovanai ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos.

Pomirtiniai skyriai — $150, 300, 600 ir 1,000.
Pašalpos Skyriai — $6.00, 9.00 ir 12.00 savaitėj.

Del platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 W. 30th Street **New York, N. Y.**

The Younger Set

POLISH INQUISITIONS IN VILNA

(Continued from the last issue)

"I was immediately ordered to take off my boots. Having complied with this, I was led to a small dark cell, the walls of which were devoid of windows, except a hole made in the brick. It contained no floor, in place of which there was sand, all black and saturated with blood; evidently not one but many of the unfortunate persons shed their blood here, having suffered at the hands of the Warsaw inquisitors. I could only surmise what was in store for me.

"They promptly bent both of my legs at the knees, and ordered me to embrace both legs with my hands. The hands were ties in this position, with a thin, wire-like, cord, inserting a large heavy stick between the tied knees and hands, and laying me upon my back. In this position, the soles of my feet remained in the air. Two brutal and ugly featured murdereds, acquiring rubber pipes and leaden clubs, began dealing blows on the soles of my feet. The pain was intense and unbearable. I screamed from pain till I could use my voice no more, and soon fell unconscious. When I again opened my eyes covered with blood, I found myself in the same room again into which I was originally taken. The chief investigator or judge, now smiling ironically, began to quiz me again. I cannot now recollect what I had said. In the chamber were gathered a number of other spies, who once in a while, coming up to me, dealt blows on my face, nose, and a number of times forcing my head down, struck me with their palms held sideways across the blood vessels of my neck. This continued for about two hours.

"When it had fairly dawned, the inquisitors scattered, leaving me alone with the judge. He now began to swear in my name on all the Lithuanians, using the vilest words at his command, and once in a while, sitting at a table, he stuck the end of his long cane in my face, or coming up struck me in the face, or blaspheming spat and struck my nose with his fingers. When alone, he made me suffer for at least one hour. I was sitting on a stool, all covered with clotted blood, and really was not aware of what was happening to me at the time.

"They held me there for three days, subjecting me to the same treatment—every day coming to wake me in the morning, or bringing to me my food, they struck me in the face, making fun of me in every way.

"On the third day they led me to Igno military quarters, where short termed prisoners are held. Here they threw me in a damp cell. The walls and ceiling were damp, and in one corner lay a small pile of hay, while in another there stood a small foully odorous tub. Here I was kept for seven days; from these quarters they removed me to Lukishkis, where I was held for two months, from which place I was finally released, under bail, pending trial."

The student finished his narrative and bent his head down uttering a deep sigh. The above are true facts of the Polish treatment accorded to Lithuanian prisoners,—not fiction but solemn truth. No one can determine the amount of blood the Lithuaians of Vilna have shed for their mother country, for their rights.

The innocent blood, which the barbarous and dissatisfied landowners of Warsaw suck with their aides and followers, is calling to Heaven for vengeance.

People of the twentieth century! Behold and be amazed at the bewildering fact that there exists today a gluttonous and voracious vandal nation—they are the Poles, who in thirst for foreign blood, suck it from the Lithuanians of Vilna, and draw blood in a way that beats the Tartars and vandals of old and finally the cruelties and tortures of inquisitors of middle ages. The Warsaw mob of thieves is bent upon eradicating the Lithuanian name in Vilna in order that in their place they they may gather more obscurants from Galicia.

Brother Americans, you do not dream, nor have imagination to what unhuman and cruel treatment your brothers in Vilna are subjected, and compelled to wade in pools of their own blood. The same, if not harsher, treatment was accorded to other students arrested.

T....

MY DAY'S WORK

By Walter R. Baublis.

Awaking in the early morn,
My spirit seems to be re-born,
My hopes are high, my head is clear,
So full of joy, so full of chear.

With sprightly steps I go to work,
No task or duty do I shirk;
I work with vigor and with speed,
To hurry me there is no need.

At twelve, I feel a little blue,
Perhaps my "tummy" feels it too,
So out I go with hungry look,
And appetite to eat a book.

After I partake of my meal,
A great deal better I do feel;
From restaurant to office door,
I make in steps, one, two, three, four.

At three, my spirit lags again,
What do I feel, a little pain?
No, not a pain, just laziness,
To that I really must confess.

At four, I am a little cross,
I turn around to see the boss,
Yes, there he sits, with wrinkled brow,
As if to say, "You can't go now."

At five, I yell a whoop of joy,
Just like a child with a new toy.
I grab my hat, run for the train,
And on my way home, am again.

When from the train at last depart,
There is no spirit in my heart.
With weary steps I wend my way
And arrive home, at end of day.

WISE WORDS

The only true language of love is a kiss.

Flowers are the sweetest things that God ever made and forgot to put a soul into.

Friendship! Mysterious cement of the soul,
Sweet'ner of life and soldier of society.

Friendship is the wine of life.

Sweet flowers are slow and weeds make haste.

He who loves with purity considers not the gift of the lover, but the love of the giver.

If you wish to be good, first believe you are bad.

A laugh is worth a hundred groans in any market.

The virtue lies in the struggle, not the prize.

Meditation is the life of the soul; action is the soul of meditation.

With ordinary talent and extraordinary perseverance all things are attainable.

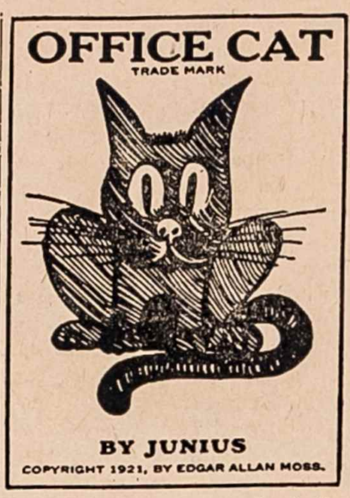

A gentle hand may lead the elephant with a hair.

—oo—

The main difference, as Joe Petkus of Pittsburg sees it, between a circus and any other big form of entertainment is that one never sees any scandal in the headliners about circus performers.

—oo—

Famous last words: "I'm tired of taking that fellow's dust."

—oo—

Some critics ask where our standing army is. Easy. It is in the street cars.

Mornings

What a difference there is in all the mornings of the week. On a nice sunshining day the whole world seems full of joy. But on a rainy ray, the bed always appeals more strongly. Then, on a foggy morning, a book is the best companion.

This is the morning when the mist envelops the earth with a gray cloak as if shielding it from something. The fog is very thick, and even the houses opposite cannot be seen. All forms are indistinct and blurred. But the sky is growing lighter and lighter. At last the sun, which is a deep cerise circle of light covered with a delicate gray net, appears. We seem to be above clouds, but it is the gray blanket of mist lifting and and disclosing the many colors of the fields.

"Oh dear! It is raining again!" What a dreary and desolate place the world seems. The houses look as sad as the weeping sky. The people, hurrying under their umbrellas resemble elves using mushrooms as a protection from the rain. Miniature rivers with leaves as boats are rushing to the sea.

Let us think of a beautiful morning. The sun is just rising in the deep blue heavens, we see the moon, a silver disk, struggling valiantly not to be outdimmed by the sun. In the east, messengers of the sun, dressed in brilliant peach colored satin, their lavender pennants streaming out behind them, riding on downy white clouds as steads, are rushing across the sky, pursuing the lingering moon.

No artist can attain the wondrous beauty of Nature's perfect color combinations.

Alberta Strimaitis.

If the invisible empire decides to unmask, Peter Stanionis thinks its members still can invest in tan derbies and look bad enough.

—oo—

Correct this sentence: "Mary is crazy about music", boasted the mother, "and you ought to hear her play that piece about the bananas".

—oo—

The Way of a Man With Two Maids

When Jimmie takes his sister out
A-riding in his flivver,
He uses both his arms to steer,
And drives without a quivver.
But when he has his fav-rite gal
Beside him in his lizzie,
One arm is on the steering wheel—
The other one is busy.

—oo—

Girls in Cleveland, according to Joseph Urbšaitis, do their fancy work with a lip stick and powder puff.

—oo—

You can't steal away a man's pride. If he has nothing else, he will brag about how tough his beard is.

—oo—

As a rule, the summer manners of the ice man are just as irritating as the winter manners of the coal man.

—oo—

Why is it, Algy Virbickas of Pittsburg, wants to know, that a careless 7-year-old kid can drop a half burned match in an alley and burn up all the barns in a block, while an able bodied man has to use up a whole box of matches to get a wood fire started in a heater that has draft enough to draw all the furniture up the stovepipe?

—oo—

If a small brook is called a brooklet and a small girl a chicklet, why isn't a small pie a pielet? asks F. Kazlauskas.

—oo—

Opportunity comes like a snail and goes like a rabit.—Arthur Brisbane.

—oo—

Women are smart—they let the men think of them as the weaker sex.

—oo—

An automobilist ran over a bottle and punctured his tire. But that wasn't the worst of it. The bottle was in a pedestrian's pocket.

—oo—

John Brazauskas says if money talked, a 1900 dollar could tell some wild tales about when it was young.

—oo—

Easily Satisfied, Of Course

Pretty customer—Of course, I want my shoes to be plenty large enough but at the same time I want them to look neat and trim, you know.

Shoe clerk—I see. You want them large inside, but small outside.

—oo—

"America" as Sung Across the Pond

Here comes the tourist flock
From that dear Plymouth Rock,
Just watch us fix their clock—
Sweet gold they bring.
Folks from the rocks and rills,
Hicks from the Yankee hills,
We crave their dollar bills—
'Tis thee we sing.

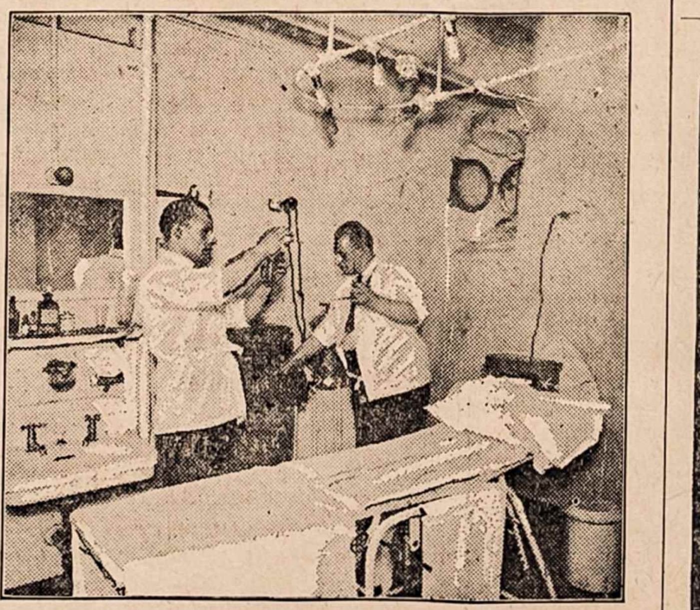

Operating room on the United S[illegible] Liner George Washington

Sign on a door in Bethlehem, Pa.: "Button don't bell. Bump."

—oo—

In a way flies are alright. They keep a lot of people from just sitting around doing nothing.

ITALISKI AKKORDEONAI

Išdirbam ir importuojam visokius pirmos klesos rankų darbo ITALIŠKUS AKKORDEONUS

geriausius pasaulyje. Dešimts metų garantija. Musų kainos yra žemiau negu kitų išdirbėjų. Dykai Akkordeonu grajymo mokinimas pirkėjams. Reikalaukit katalogo, dykai. (40)

RUATTA SERENELLI & CO.
817 Blue Island Av. Dept. 96,
Chicago, Ill.

Columbia Rekordų ir Grafofonų Krautuvė

Patogiausia Clevelando Lietuviams vieta pirkti COLUMBIA Lietuviškus Dainų, Muzikos ir kitokius Rekordus.

Čia taipgi parduodama COLUMBIA Grafonolos kiekvienam prieinama kaina, visokių didumų ir pavidalų.

Visi 10-coliniai Abiem pusēm Rekordai. .75c

KAUNO KRAUTUVĒ
2271 ST. CLAIR AVE.

NAMAI Pardavimui

Jeigu norit pirkti arba parduoti namus, biznį arba kitką, kreipkitēs prie manęs ypatiškai, arba greitai rašykit man —

J. A. Pečiulis
1219 E. 83rd St. Cleveland.

"Piršlis"

DEL NEVEDUSIŲ.

Mes supažindysim jus su vaikinais ar merginom. Mes išleidžiam savo laikraštį vardu "Piršlis". Jeigu esat nevedę prisiųskit 10c., gausit kopiją "Piršlio" ir galēsit surast sau naujų draugų.

Social Aid Bureau
105 W. Monroe St. Room 412
CHICAGO, ILL.

Prospect 202.

Dr. T. A. Hanlen
DANTISTAS
Ofiso valandos: Nuo 8 ryto iki 7 valandai vakaro.
1395 E. 9 Street
Cleveland, Ohio.

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO CENTRO VALDYBA:
GARY, IND.

CENTRO VALDYBA:
Jonas Skinderis - - - Prezidentas
527 N. 7th St. Clinton, Ind.
Petras Navikas - - - Sekretorius
P. O. Box 374, Clinton, Ind.
Iiionas Milašius - Vice-Prezidentas
1752 Taft St., Gary, Ind.
Iždo Globējai: A. Smitienē, P. Kviklis
1404 Jackson St., Gary, Ind.
Dr. A. T. Smitas - Organizatorius
Gary, Ind.

Kad ir prastesnis butų, bet nēra geresnio kai namie darytas.

Superior Home Supply
6401 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND, O.
STIKLAI, MOLINIAI INDAI IR PUODAI
Raugas ir Apinēs Speciališkumas.
8707 BUCKEYE RD.

Ruffles

MOTERIMS IR MERGINOMS!

Gal jųs turit Geltonus plaukus! O gal jųs plaukai yra juodi! Ar Kaštaniniai Rudi, ar Auksinēs parvos; Rau[illegible] plaukai ar Visiškai Raudoni! Vienok nežiurint kokios spalvos jie nebutų, neleisk pleiskanoms sunaikinti jų gražumo!

Ruffles atiiks tai, jei jųs tik laiku nuo l[illegible]ko jųos pardos[illegible]. Nežiurint ar jųs savo plaukus dar tebedėvit sun[illegible] kas[illegible], ar susuktus į mazgą, ar gal jau esat trumpai nus[illegible] [illegible] jųs negalite daleisti, kad nešvarios, iškrike pleiskanos [illegible] dą! Jums nereikēs kentēti [illegible] dē[illegible] niežējimo ir beslupimo galvos odos, jei naudosite *Ruffles*.

Netikēkit musų žodžiui. Nusipirkit 65c. bonką ir pačios persitikrinkite, kad *Ruffles* yra mirtinu priešu pleiskanų ir kartu yra puikiausiu plaukų toniku, kokį tik kada esate naudoję! Galima gauti aptiekose.

F. AD. RICHTER & CO.
104-114 So. 4th Street Brooklyn, N. Y.

NAUJA LIETUVIŠKA KRAUTUVĒ RAKANDŲ FIRMOS

The Quo-Vadis Furniture Co.

Kampas Superior Ave. ir East 65th Street

Stalai, Lovos, Sprenžinos. Matrasai, Pečiai, Karpetai, Linoleum, Svetkambariams Setai, Valgomų ir Miegamų Kambarių Reikmenįs.

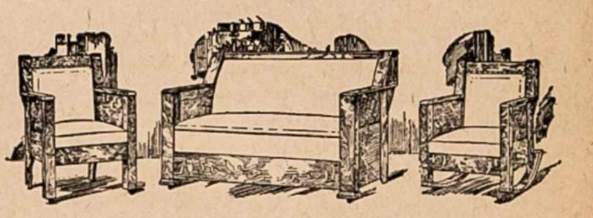

Duodama Dovanos Pirkējams.

Ateikite persitikrint. Kainos prieinamos.

. M SACEVIČIUS, Vedējas.

LIETUVOS ŽINIOS

VIENINTELIS LIETUVOJE LAISVOS IR PROGRESIVĒS MINTIES DIENRAŠTIS:

"LIETUVOS ŽINIOS" gina Lietuvos liaudies reikalus, tvirtai stovi už žemēs reformą ir stovi sargyboje obalsio: "Laisva nepriklausoma, demokratinga Lietuva su Vilnium ir Klaipēda."

"LIETUVOS ŽINIOS" suteikia kas dieną naujausių žinių ir nesibijo tarti teisybēs žodį.

"LIETUVOS ŽINIOS" yra vienintelis Lietuvoje dienraštis kuris gina Amerikos Lietuvių reikalus, ir paduoda naujausių žinių is gyvenimo musų išeivių Amerikoje.

"LIETUVOS ŽINIOS" laikas nuo laiko yra papuošiama karikaturomis ir paišiniais.

Kaina: Lietuvoje mēnesiui 4 litai, užsienyj 5 litai.

"LIETUVOS ŽINIŲ" ADMINISTRACIJA
KAUNAS, LAISVĒS ALĒJA Nr. 60 LITHUANIA.

PAGELBA DEL VYRŲ

Mano gydymas visokių keblių ir užsisenējusių Ligų Vyrų buvo labai pasekmingas. 25 metų studijavimas efektų ir gydymų leido man pagelbēti tukstančiams vyrų kurie jau buvo nustoję vilties. Jeigu esi užsikrētęs, ateik pas mane ir nuo širdies viską išsikalbēk.

Jeigu nebusi užganēdintas po atsilankymo pas mane už mano patarimus nieko nereikēs mokēti.

UŽTIKRINTOS PASEKMĒS UŽ ŽEMIAUSIAS GALIMAS KAINAS.

BUK VYRAS! ATEIK IR PASIMATYK SU MANIMI IR ATGAUK SAU SVEIKATĄ IR SAVES PAGODONĘ. NIEKAD TO NESIGAILĒSI.

DOCTOR BAILEY "Specijalistas"
811 PROSPECT AVE. CLEVELAND, OHIO
STANDARD THEATRE BUILDING Room 302.
Ofiso valandos: 9:30—7:30 kasdien. Nedēliomis 10—1.
Imk elevatorių arba lipk trepais ant trečio augšto.

Neura Bottling Co.

SALDŽIŲJŲ GĒRIMŲ SPECIALISTAI

IŠDIRBAME SEKANČIUS SKANIUS GĒRIMUS:
Orange Cloudy, Ginger Ale, Root Beer, Cherry, Strawberry, Grape, Lemon, Cream Soda, Loganberry, Cream Cola.

Pristatome ant bile pareikalavimo į Krautuves, Namus, Sales, Piknikus ir visur kur reikia.

2047 Hamilton Ave. Cleveland, Ohio

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS

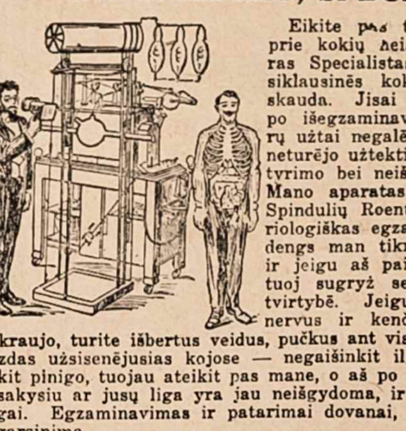

Eikite pas tikrą Specialistą, o ne prie kokių neišlavintų daktarų. Tikras Specialistas arba profesorius nesiklausinēs kokia liga sergi ir kur skauda. Jisai pats tą jums pasakys, po išegzaminavimo. Daugybē daktarų užtai negalējo jus pagydyt kad jie neturējo užtektinai apsipažinimo ir patyrimo bei neišrado jusų tikros ligos. Mano aparatas Radio-Scope-Raggi-X-Spindulių Roentgeno ir pilnas Bakteriologiškas egzaminavimas kraujo atidengs man tikrą jusų ligos priežastį ir jeigu aš paimsiu jus gydyt, jums tuoj sugryž senoji jusų sveikata ir tvirtybē. Jeigu turite nusilpnējusius nervus ir kenčiate nuo užnuodijimo kraujo, turite išbertus veidus, pučkus ant viso kuno ir burnos, žaizdas užsisenējusias kojose — negaišinkit ilgiau laiko ir neaikvokit pinigo, tuojau ateikit pas mane, o aš po ištyrinējimo tikrai pasakysiu ar jusų liga yra jau neišgydoma, ir tą padarysiu sąžiningai. Egzaminavimas ir patarimai dovanai, jeigu atsinešit šį apgarsinimą.

DR. SMEDLEY, SPECIALISTAS
10406 Euclid Av. Kampas E. 105th St. Cleveland
ANTROS GRINDYS, KAMBARIS 4.
Ofiso valandos: Nuo 10 ryte iki 4 — nuo 6 iki 8 vakare
Nedēldieniais nuo 10 iki 1.

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

Lietuvių Moterų Globos Komiteto Rėmėjams Amerikiečiams

Lietuvių Moterų Globos Komiteto Valdyba skaito savo prievole pasiųsti Tamistoms sąrašą aukų surinktų Amerikoj mūsų siųstosios delegacijos iš ponių D. Sležavičienės ir V. Vencienės. Mes manome kad aukavusieji L. M. Globos Komitetui turės progos patikrinti jog auka jų yra pasiekusi jai paskirto tikslo. Podraug L. M. Globos Komiteto Valdyba reiškia aukavusiems, prisidėjusiems surinkti aukų ir kitaip kuo nors gelbėjusiems musų delegačių darbui, širdingiausios padėkos žodžius kaip komiteto taip ir to Komiteto užlaikomų našlaičių vardu.

Lietuvių Moterų Globos Komitetas siųsdamas delegaciją į Ameriką pas savo brolius ir seseris, turėjo keletą tikslų: 1) kad delegatės bekeliaudamos po Ameriką surinktų aukų našlaičiams; 2) suorganizuotų iš brolių ir seserų Amerikiečių tam tikrus komitetus kurie nuolatai teiktų tam Komitetui pagalbą, užmegstų ryšius su svetimšalių labdaringomis organizacijomis ir 3) kad susipažintų su labdaringųjų įstaigų darbu ir organizacija Amerikoje. Ir Komitetas su džiaugsmu turi Jums pareikšti kad ši kelionė musų delegacijos į Ameriką pilnai visais atžvilgiais nusisekė. Visa tai musų delegatėms pasisekė padaryti tik ačiu Jusų, broliai ir seserįs, nuoširdžiam jų misijai pritarimui ir suteiktai pagalbai. Iš delegačių mes sužinojome kaip nuoširdus Jųs buvote joms ir kaip rėmėte tą darbą kurio jos atvažiavo dirbti. Ir Jums, broliai ir sesers, bus visuomet dėkingi šimtai našlaičių už sušelpimą ir už išauklėjimą jų į žmones.

Lietuvių Moterų Globos Komitetas užlaiko dvi prieglaudi: vieną Kaune, Mickevičiaus g-vė Nr. 2, ir antrą Gelgaudiškyje, dvare. Viso tuo laiku abiejose prieglaudose yra suvirš 200 našlaičių , berniukų ir mergaičių. Šie našlaičiai yra netekę savo tėvų, kiti neturi jokių giminių Lietuvoje, nes tai vis surinktos karo aukos. Į prieglaudą jie pateko mažučiais arba kiek paužėjusiais, bet savistoviai negalinčiais gyventi. Kurie jau išaugo kad gali patįs duoną užsidirbti, tie jau yra darbe, turi užsiėmimus; kiti dar visai savistoviai negali pragyventi, tai Globos Komitetas padeda tiek kiek reikalingi. Tie berniukai ir mergaitės dažniausia dar rengiasi į savistovį gyvenimą, mokosi darbų ar amatų. Lietuvių Moterų Globos Komiteto yra dedama pastangos kad visi prieglaudose išauklėti berniukai ir mergaitės turėtų duoną ir galėtų dorai išgyventi. O tam reikalinga mokslo—darbų ir amato išmokti. Atsiradus gabių vaikų, juos leidžiama mokintis ir mokslų. Žodžiu, rupinamasi kad nežutų taip sunkiai auklėti ir butų tautai naudingi. Todel Jusų dėtos aukos šiai prieglaudai auklėja dorus darbščius ir ateityje tautai naudą žadančius piliečius prirengtus pilnai savistoviam gyvenimui.

Šiam tikslui pasiekti prieglaudose yra įrengta mokyklos — pradžios mokslui įgyti ir išmokti amatų (stalių, batsiuvių, siuvėjų, kitų rankų darbų, virėjų, ir tt.). Visa organizuota taip kad jaunuose išauklėti teisingumą ir meilę į darbą. Tat visi vaikučiai dirba: kas mokykloje, kas laukuose, kas dirbtuvėse, ir tt. Lietuvai geri amatninkai, dori darbininkai labai reikalinga.

L. M. Globos Komiteto užlaikomose prieglaudose viskas sutvarkyta taip kad vaikai butų auklėjama pavyzdingai ir sveikai kiek tai Komitetui leidžia lėšos.

Kad taip pastatytą L. M. G. Komiteto prieglaudų organizaciją palaikyti tokia ir toliau kad naujai patenkantiems į ją našlaičiams užtikrinti taip pat sveiką auklėjimą, nemaža prisieina rupintis Komitetui šios įstaigos iš kur imti lėšų. Prieglauda gyvuoja jau nuo 1919 metų ir buvo palaikoma Amerikos ir vietos Lietuvių aukomis, savivaldybių ir valdžios duotomis sumomis. Bet Lietuva pergyvena finansinę ir ekonominę sunkenybę, ir prieglaudoms užlaikyti sunkiau teikia reikalingų lėšų. Todel ir į Ameriką, pas savus ir pas svetimus, prisiėjo keliauti prašyti aukų. Šis pirmas atsikreipimas į Amerikiečius davė daug paramos prieglaudoms. Amerikos Lietuvių visuomenė ir spauda, "Tėvynė", "Sandara", "Vienybė", "Dirva", "Amerikos Lietuvis", "Naujienos", "Keleivis" ir kai kurie kiti parėmė musų pastangas. Kaip visur taip ir pas mus prieglaudos yra iš aukų palaikoma, tat nuo gero suorganizavimo jų inplaukimo priguli prieglaudos užlaikymas. Amerikos visuomenė ir šiam musų norui, norui suorganizuoti Komitetus kurie remtų L. M. Globos Komitetą, pritarė: jų keliolika susiorganizavo, ir tikimės sulaukti iš Jųs, broliai ir sesers, paramos musų, o podraug ir Jusų, našlaičiams.

Šis darbas, mes turime viltį, ras pritarėjų vis daugiau. Šiuo pageidaujame kad Jųs, broliai ir seserįs, arčiau susipažinę su musų našlaičių reikalais, kiekvienoj progoj atsimintumėte juos ir jų reikalams suteiktumėte pagalbos — nors mažą auką. Mes visi nesame turtuolių tauta, tat ir po mažą auką duodami, bet vis stengdamiesi duoti, pilnai aprupinsime musų karo ir jau po karui atsiradusius našlaičius, kurių tik nedidelę dalį Komitetas gali aprupinti. Jusų auka, broliai ir sesers, nors nedidelė, musų našlaičiams neša šviesą, sveikatą ir laimingesnį rytojų.

Jie nekalti kad jiems teko palikti našlaičiais, bet mes butume kalti jeigu jų neaprupintume.

Todel šiuo kviečiame musų Komitetus ir visus rėmėjus Amerikoje, neužmiršti musų našlaičių. Laikraščių prašytume priminti laikas nuo laiko ir našlaičių vargus ir paraginti jiems aukoti.

Turime vilties kad ateityje Jųs, broliai ir sesers, ateisite musų prieglaudoms į pagalbą. Dar kartą širdingai dėkojame visiems už suteiktą ikšiol pagalbą. Visi bendrai rupinkimes Lietuvos našlaičiais!

Liet. Moterų Globos Komiteto Valdyba:
L. Raupienė,
K. Žilinskienė,
Dr. J. Alekna
B. Norickienė,
J. Makauskis.

RYGOS LIETUVIAI

(Specialiai "Dirvai")

(Užbaiga iš pereito num.)

Vakarai, kurių kiekvieną sezoną įvyksta po kelis, vis yra gausiai lankomi. Salės nemažos, o retai kada esti nepilnos. Kaslink vaidinimo, tai jis gerokai apleista, atsiminus kiek augštai jis buvo pakilęs Rygoje prieš karą. Iš veikalų kiek įmanomiau atliktų paminėtini iš pastarųjų metų yra "Ponas ir Mužikai", "Ne sau žmonės", "Kuprotas Oželis", "Švarkas ir Milinė", "Nervai". Turime taipojau savo solistų-dainininkų. Tai Latvijos konservatorijos auklėtiniai: p-lės Oniunaitė, Latonaitė, ir tenoris p. Šerėnas.

Pradedant jau 1920 metais, pas Rygiečius tradicijon įnėjo kasmet apvaikščioti ir iškilme paminėti Lietuvos nepriklausomybės šventą Vasario 16 d. Tą dieną paprastai daroma susirinkimas-mitingas su paskaitomis ir prakalbomis bei koncertu. Iš ryto budavo pamaldos kurioje nors bažnyčioje. Ypač skaitlingas susirinkimas buvo šimet, penkiems metams paminėti, sušauktas didžiulėj Juodgalvių salėj.

Buvo mėginimų dalyvaut Latvijos politiniame gyvenime, butent rinkimuose Rygos miesto tarybon, ir Seiman. Rinkimuose Seiman statyta net atskiras sąrašas, tečiau balsų reikalingo skaičiaus nepririnkta. Gerai susiorganizavus, sekančiais rinkimais pilnai tikimasi pravesti Lietuvį miesto dumon.

Pilietybės atžvilgiu tai dauguma Latvijos piliečiai. Yra ir Lietuvos pilietybę palaikančių, bet jų skaičius mažėja del žynių išlaidu reikalingų užsienio pasui ir kasmetiniam svetimšalio leidimui.

Kaslink užsiėmimo tai Rygos Lietuviai yra gryna darbo liaudis. Daug jų darbininkai fabrikuose ir kitose pramonės įmonėse, amatininkų, žymus skaičius vežikų, krautuvninkų, namų savininkų, kiemsargių. Yra kiek gelžkeliečių, miesto tarnautojų, kantoristų.

Tautinio susipratimo Rygos Lietuvių liaudyje yra; pasitaiko net tvirtų patriotų. Visgi žymus nuošimtis ir ištautėja; tiesa, Lenkystėn nebepereina, bet sutampa su Latviais ir galutinai čia asimiliuojasi. Kaip pirmiau jaunimas mėgo Rusų, Lenkų kalbą taip dabar ineina madon Latvių. Delto Lietuvybės sutvirtinimui reikalinga darbo reikalaujančio Rygos aplinkybėse iš visuomenės darbuotojų nemažo pasišventimo. Tas darbas koncentruojasi apie mokyklas, draugijas ir laikraštį.

Be Rygos, dar Lietuvių yra Liepojuje (apie 3700); Mintaujoje (į 600) ir provincijoj, ypač Ilukštos apskrityj ir Kuršo pasieniu. Viso Lietuvių Latvijoje 1920 m. skaitliavimu priskaityta 23,674. Dabar sienos pravedimu ir tremtinių gryžimu bus gerokai pakeista.

Lietuvos visuomenė, ypač skaitlingi buvusieji Rygiečiai, turėtų neužmiršti savo tautiečių likusių Latvijoje, ir palaikyti su jais ryšių. Ir mokyklos ir draugijos ir laikraštis galėtų daug tvirčiau laikytis turint paramos iš Lietuvos visuomenės, ir ne vien medeginės bet ir idejinės.

Telšiškis.

REIKALAUJAM AGENTŲ
Platinimui "Dirvos"
Duodama geras uždarbis nuo kiekvieno metinio skaitytojo. Tuojau rašykite klausdami informacijų ir kvitų.
"DIRVA"
7907 Superior Avenue
Cleveland, O.

Auksinių Daiktų Krautuvė
Čia galima gauti visokias brangmenas už prieinamą kainą, šliubinius žiedus, visokius laikrodėlius, spilkas, orientalius perlus, fontanines plunksnas, britvas ir tam panašius visokius daiktus.
J. KRASNICKAS
999 E. 79th St. Cleveland, O.

SPAUDOS darbus gerai padaro toki spaustuvė, kuri turi įrengus visas naujausias mašinas ir užlaiko praktiškus darbininkus.
¶'Dirvos' spaustuvė atlieka visokius spaudos darbus, kaip tai visokio didžio Baliams Plakatus, Kortas, Tikietus, Čekius ir tt.; Draugystėms Konstitucijas, Paliudijimus, Ligonių Lankymo Blankas, Mokesčių Knygeles, Komisijoms Blankas, Pasportus ir kitokias reikalingas Blankas;
¶Biznieriams darome—Laiškus, Konvertus ir įvairios rųšies Korteles-Garsinimus; taipgi spausdiname dideles Kortas.
¶Darbus padarom visokiomis spalvomis, padarom Paveikslus-Cuts ir pagal užsakymo spausdiname kiekvieną dalykėlį nuo paprasčiausio iki didžiausim.
Musų užduotis atlikti
GERAI
GRAŽIAI
GREITAI
Greitus užsakymus siunčiam Special Delivery.

DR. J. ŠEMOLIUNAS
Akių Gydytojas

Ofiso valandos
10 ryte iki 12
2 iki 5 po piet
Nedėliomis
nuo 10 iki 12
Vakarais ofisas atdaras nuo 7 iki 8
E. 79 ir St. Clair (virš Aptiekos)
Ineiga iš E. 79th Street
Telefonas Randolph 1906

GELEŽINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVĖ
Visokios Maliavos, Stiklai, Varnišiai, Įrankiai, Pjaustymo Daiktai.
Elektriški Reikmenįs.
Plumberiams ir Stogams Reikmenės.
Namams Padargai.
S. J. Woyshville & Son
1657 EAST 55th STREET

AUKSINIŲ DAIKTŲ KRAUTUVE

Malonu pranešti Clevelando Lietuviams kad perkėlę savo krautuvę į naują apielinkę užpildėm ją įvairiais gražiais daikčiais. Didelis rinkinis vyriškų ir moteriškų laikrodėlių naujausios mados, taipgi šliubinių žiedų, vestuvėms, varduvėms ir gimimų dienoms puikiausių dovanų. Taipgi pas mus randasi visokių akinių iš kurių galit pasiskirti kiekvienas sau tinkamus ir bile kada galėsit pasimainyti. Užlaikom britvų, peilių, žirklių ir tt.
V. D. Štaupas, Jewelry
6704 SUPERIOR AVE.

LIETUVIAI ATEINA
Kasdien savo senon sanitariškon maudynėn, kur jiems geriausia patinka, taigi ateikit ir jus kurie dar nebuvot. KAINA TIKTAI 25c.
921 St. Clair Ave.

LOUIS EISENBERG
Turi Geležinių Daiktų, Pečių, Kvarbų, Varnišių, Cinuoja, Lieja ir Stogams dangalų
1169 East 79th St. N. E.
Princeton 1337-K

JOHN TIDD
SIUVĖJAS
ŠIUVA VISOKIAS VYRIŠKAS DRAPANAS ANT UŽSAKYMO. — DARBAS PIRMOS KLESOS.
1377 E. 9th Street
CLEVELAND, OHIO

Vyriški ir Moteriški ČEVERYKAI
Gerbiami Lietuviai ir Lietuvaitės. Naudokites šita proga — Lietuvių išdirbystės Over-Globe čeverykai drutai padaryti ir gražiai tinka ant kojų. Šitas yra tik vienas Lietuviškas štoras čeverykų Clevelande.
MEYER MILLER
6311 St. Clair Ave.

Randolph 2377
Dr. Francis L. Kennedy
DENTISTAS
BESKAUSMIS TRAUKIMAS
VARTOJA GAZĄ IR OKSIGENĄ
5402 SUPERIOR AVE.
Kamp. E. 55th St. Cleveland.
Valandos: 9 iki 12; 1 iki 5; uždaryta seredoj po pietų. Atdara subatomis ir kitais vakarais.

GARADŽIUS
JOHN JUSKA
Pripildom baterejas, taisom visokius elektriškus daiktus prie visokių automobilių. Taisom baterejas, starterius, generatorius, užžiebas, žviesas, svičius ir visokias vielukes.
Ir mes garantuojam visą savo darbą.
4140 SUPERIOR AVE.

Tel. Main 2063 Cent. 1690
JOHN BALUKONIS
ADVOKATAS
Praktikuoja visuose teismuose.
Ofisas
902-4 ENGINEERS BLDG.
Cleveland, Ohio

Prospect 2420 Central 1766
THE F. W. ZIMMERMAN CO.
Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.
3400 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio.

ANTANAS BARTKUS

PUIKIAUSIA STUDIO
Antano Bartkaus paveikslų studija yra viena iš geriausių fotografijų traukimo įstaigų, ir jis yra artistas prie fotografijų darbo. Dabar nori duoti progą visiems nusiimti gerus paveikslus už nužemintą kainą. Taipgi dabar oras geriausias, žmonės labai gražiai atrodo.
Kurie turit iš Lietuvos paveikslus nors ir labiausia suniaukytus, čia padarys puikius padidintus paveikslus.
Meldžiame visų apsilankyti ir persitikrint musų darbo.
1197 East 79th Street

C. D. AINGER
ADVOKATAS
ir Notaras
307 WILLIAMSON BLDG.
Visus Lietuviškus reikalus užžiuri
P. J. KERŠIS
jis taipgi kalba Lenkiškai, Slaviškai ir Rusiškai.
Telef.: Main 6111.

KODEL
VISIEMS REIKIA SKAITYTI
"TELEGRAMAS"
Jis savo turiniu yra tikras Lietuvių Laikraštis.
Jis tikrai rupinasi plačios visuomenės reikalais.
Jis yra tikras apšvietos šaltinis.
Jis yra uolus musų Tautos reikalų gynėjas.
Jis yra pilnas įvairių, indomių straipsnių ir žinių, ir Jis yra pigiausias už visus kitus musų laikraščius, nes jo prenumeratos kaina TIK $1.00 metams.
UŽSIRAŠYKIT JĮ ŠIANDIEN!
"TELEGRAMAS"
666 W. 18th Street :: Chicago, Ill.

Dovana $10,000
Sandara belaukdama savo Jubilejaus, kuris bus Sausio 14 d., 1924, kad tinkamai jį paminėjus, skiria Amerikiečiams Lietuviams dovaną $10,000 vertės knygomis. Knygos yra padalintos į tris kompletus: kiekvienas kompletas vertės $2.00. Tat kuris iki Sausio 14 d. 1924 m., užsiprenumeruos "Sandarą" prisiųsdamas $2.50, tas galės gauti vieną kompletą knygų kaipo Jubilejinę Dovaną. Tat pasinaudokit šia puikia proga, nes tokių retai kada pasitaiko. "Sandara" Lietuvon kainuoja $3,00. Už prenumeravimą taipgi duodame dovanas.
"SANDARA"
327 E Street :: :: Boston 27, Mass.

GARANTUOJAMA $100.00 Į SAVAITĘ
Reikalinga Agentų visose dalyse Suvienytų Valstijų, pardavinėjimui smarkiai parduodamų Cigarų ir tikrojo Importuoto iš Lietuvos ir Rusijos, tyro Rusiško Tabako. Tabakas parsiduoda kaip karšti blynai po $1.00 svaras, Agentams pelnas 40c. Nežiurint kuo užsiimat, jųs galit patapt musų Agentu. Mes pagelbėsim ir parodysim kaip uždirbt $20 į tris valandas. Mes duosim jums $300.00 vertės tavoro ant 90 dienų kredito. Siųskit 6c stampą sampeliui ir kainų surašui. Atsikreipkit tik laiškais. (48)
GEORGE STANKS
Room 800, Desk 22, 200 E. Jackson Blvd. Chicago, Ill.

Dabar užsirašyk
"AMERIKOS LIETUVĮ"
"AMERIKOS LIETUVIS", savaitinis laikraštis ramių pasiskaitymų, naudingų mokslišku straipsnių, ir svarbių žinių, yra naudingas kiekvienam Lietuviui. Užsirašykit jį dabar ir turėsit naudingą laikraštį.
Reikalaujam agentų užrašinėt "Amerikos Lietuvį", pardavinėti knygas ir gražias laiškams popieras. Adresuokit pinigus ir laiškus siųsdami:
"AMERIKOS LIETUVIS"
15 Millbury Street Worcester, Mass.

KALĖDOS
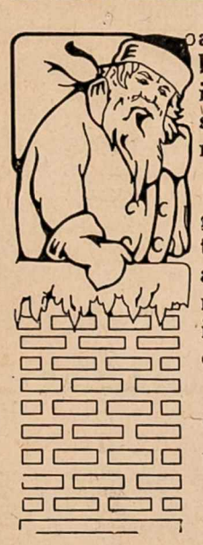
Pateina greitai — ir neužilgo jos čia bus. O kuo geriau padaryti atmintį ir dovanėlę savo tėveliams, broliams, sesutėms, draugams, mokiniams jei ne laikraščiu?
¶Pasiskubinkit dabar — kolei dar yra gana laiko — užrašyti saviškiams Lietuvoje "DIRVĄ" arba "ARTOJĄ" arba abu tuos laikraščius. Jųs čia nenukentėsit — praleisdami dolarį kitą iš savo kišeniaus suteiksit saviškiams džiaugsmo visam metui.
¶Kurie dabar užrašys "Dirvą" ir "Artoją" savo giminėms, gaus dovanų tą ką iki šiol joks laikraštis nedavė
Didelį, 20x30 colių mieros Sieninį LIETUVOS ŽEMLAPĮ
Pasinaudokit šia puikia proga — gausit ir sau dovaną, ir apdovanosit saviškius Lietuvoje brangiausiu daiktu — laikraščiu, ko jiems tenai truksta.
"Dirvos" kaina metams - - $3.00
"Artojo" kaina metams - - $1.25
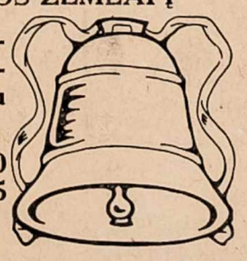
Viską siųskit šiuo adresu:
"DIRVA" 7907 Superior Ave. Cleveland, O.

NAUJIENOS
Pirmas Didžiausias ir Geriausias Lietuvių Dienraštis Pasaulyje.
NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms.
NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS.
NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje $7.00; Lietuvoje $8.00.
NAUJIENOS
1739 S. Halsted St. Chicago, Ill.

Kas Girdėt Clevelande-Apielinkėse

Telefonas Randolph 6153. Ofisas atdaras vakarais iki 9 val.

Babravičiaus Koncertas bus Sekančioj Seredoj

Paskilbus kad Maskvos Operos dainininkas Juozas Babravičius pribuvo į Clevelandą, visos šios kolonijos Lietuviai kai vienas sukuždėoj: kur bus koncertas? kada? ar eisi? aš rengiuosi.... ir tt. ir tt.

Ir ištiesų niekas iki šiolei nebuvo sukėlęs čia tokio žingeidumo kaip artistas Babravičius.

Buvo čia ir vyrų ir moterų svečių, buvo politiškų ir labdaringų kalbėtojų, bet jeigu vieniems buvo žingeidu tai kitiems ne, ir vis taip ėjo. Dabar susižingeidavo ir tautininkai, ir katalikai, ir socialistai, ir net patįs bolševikai. Visi eis į koncertą.

Gerb. Babravičius pribuvo į Clevelandą pereitą savaitę ketvergo vakare. Pats tuoj ėmėsi darbo. Pėtnyčioj buvo "Dirvos" redakcijoj susirinkimas dalyvaujant tautinių draugijų atstovams, Teatrališko Choro atstovams, Vyčių Choro atstovams ir kitiems, ir visi susitarę veikia kad koncertą įrengus geriausia ir pasekmingiausia. Šv. Jurgio parapijos klebonas irgi atkiviškai ėmėsi Babravičiaus koncerto surengime dalyvauti— darbuojasi daug daugiau negu kad buna atvažiavus kokiam politikieriui svečiui. J. Čižauskas, parapijos vargoninkas, visomis jiegomis veikia ir padeda artistui koncertą kuoplačiausia išgarsinti.

Clevelandas Babravičiaus susilaukė. Viskas eina kaip pirmiau buvo garsinta, išskyrus salės vietą. Salė koncertui pakeista. Tėmykit apgarsinimus ir garsinimą "Dirvoj". Dabar koncertas įvyks Germania Turn. Hall, 1610 E. 55th St., seredos vakare, lapkričio 21 d., nuo 8 val. Salė bus atdara nuo 7 val., taigi nesivėluokit kad nereiktų kampe stovėt. Rengkitės ir ateikit anksti.

Šioj nedėlioj, lapk. 18 d., rengiama iškilminga vakarienė kuri atsibus Winton hotelyje, prie E. 9th st. ant Prospect ave.

Tikietus koncertui ir ant vakarienės galima gauti iškalno "Dirvoj", Lietuvių Banke, pas vargoninką Čižauską ir pas chorų narius. Ant vakarienės turit turėt tikietus iškalno, taigi bent subatoj užsisakykit, nes nedėlioj tiesiog atėjusieji nebus įleidžiami.

Sandaros 18 kuopa laikė savo susirinkimą utarninko vakare, lapkr. 13 d., "Dirvos" redakcijoj, kame dalyvavo burelis narių ir buvo aptariama svarbesnieji kuopos reikalai. Po Naujų Metų, kuopa susirinkimus laikys Lietuvių salėje antrą utarninką kožno mėnesio.

Buvo apkalbėta rengimas prakalbų ir kiti dalykai, taip pat rengiamas teatras. Kuopa nutarė apmokėti Lietuvių mokyklos organizavimo lėšas, iš pusės su TMD. 20 kuopa, kad ta iškasčių našta nepultų ant mokyklą lankančių.

Mokykla atsidarė. Panedėlio vakare, Goodrich name, buvo pirmas vakaras Lietuvių kalbos ir istorijos mokyklos. Dalyvavo apie pora desetkų mokinių. Mokiniai pasidalino knygas ir pradėjo lekcijas, atlaikę savo pirmutinį pasitarimą-susirinkimą. Čia paaiškėjo kad vienas iš pasižadėjusių mokytojauti, P. J. Žiuris, atsisakė, tūlų priežasčių delei, bet pasižadėjo duoti lekcijas laikas nuo laiko.

Gramatikos ir istorijos mokina K. S. Karpavičius; matematikos mokinti nutarta pakviesti ką kitą. Lekcijos nustatyta sekančiai: panedėliais bus matematikos pamokos ir prelekcijos įvairių prelegentų, kurie yra: Dr. Vitkus, Dr. Šemoliunas, P. J. Žiuris ir Adv. P. J. Keršis. Pėtnyčiomis bus gramatikos ir istorijos pamokos, sup pritaikintais nurodymai.s

Pėtnyčioj, lapk. 16 d., atsibus antras mokyklos vakaras.

Norintieji gali užsirašyti dar iki šio mėnesio galo. Ateikit į Goodrich namą, 1420 E. 31 St. prieš 8 val. paminėtais vakarais. **Vald.**

"Samsonas ir Delila" dramos repeticijos atsibus nedėlioj ryte "Dirvos" redakcijoj. Aktoriai malonės ateiti prieš 10 val. ir netrukdyti kitų. Ved.

TMD. 20 kuopos susirinkimas atsibus utarninke, lapkričio 20 d., nuo 7:30 val. vakare, Lietuvių salėje. Visi nariai malonės dalyvauti. Vald.

Linksmiausias šio rudenio maskaradų balius bus tai Kudirkinės rengiamas, kuris įvyks kitoj subatoj, lapkričio 24 d., nuo 7 val. vakare, Germania Turn. Salėj, 1610 E. 55th St. Draugija paskyrė net dvylika dovanų tiems kurie gražiausia ar prasčiausia pasirengs. Šiame baliuje bus tikras kermošius įvairių pasirengimų. Ateikit visi.

Clevelande. Wheeling & Lake Erie gelžkelio kompanijos darbininkų bute kilus naktyje gaisrui, keletas darbininkų sužeista. Tuli užsigavo gelbėdamiesi ir šokdami nuo antrojo augšto per langą.

Sugauta Lietuvis Banditas ir Plėšikas

Jonas Levanavičius, 17 metų amžiaus, ir svetimtautis, Albert Bobnar, 19 m. amžiaus, pateko į policijos nagus. Vaikėzas Levanavičiukas, budamas tik 17 metų amžiaus, policijai prisipažino papildęs 14 plėšimų ir užpuolimų, vis ne slapta, bet atvirai, su revolveriais inėjęs į krautuves. Tą darbą atliko bėgyje šešių savaičių. Pereitą subatą vakare jis su savo draugu darė užpuolimą ant vaistinės, kurią jie jau pirma to buvo apiplėšę. Vaistinės savininkai manydami kad jie vėl gali ateiti, turėjo pasistatę užpakalyje savo krautuvės policistą. Vaikėzai ištiesų atėjo po poros savaičių. Kada pasirodė policistas, jiedu pradėjo šaudyt ir peršovę policistą pabėgo. Policistas Harry Dudley randasi ant mirties patalo. Abudu jie ištruko. Bet tą pat naktį jie pateko į policijos nagus. Dabar laukia sunkios bausmės.

Jiedu tą pat vakarą vėl sau drąsiai užpuolė kitą krautuvę ir apiplėšė. Visa miesto policija apie pirmą atsitikimą žinojo ir visur tėmijo. Sugavo juos šitaip. Policistų automobilis išvažiavęs banditų jieškoti po jų kitos vagystės, važiuojant patėmijo du vaikinu stovinčiu apšviestam tarpduryj ir besidalinančiu grobiu. Dar automobiliui važiuojant, vienas policistas iššoko ir leidosi prie jų. Jie tuoj leidosi bėgti, bet vienas liko tuoj sugautas. Tai buvo ant kampo Waterloo rd. ir E. 153 st. Sugavus Bobnarą, jis buvo priverstas išduoti ir Levanavičiuką, kuris gyvena su tėvais ant 4535 Payne ave. Policija tuoj atvažiavo pas jo namus. Pasitaikė jis buti viduje. Jis turėjo prie savęs šautuvą, bet matydamas per langą kad visur apspitę policistų, nesipriešino ir pasidavė ramiai. Sužeistasis policistas, ligonbutin juos nugabenus, pripažino jog jiedu jį šovė. Levanavičiukas sakė, pamatęs policistus, norėjo šaudymu ištrukti, bet pabijojo, nes jų buvo perdaug.

Tardomas, prisipažino vienas pats padaręs šešis užpuolimus, o su tuo draugu dar aštuonis.

Jisai sakė jog banditu išmoko buti budamas kalinyje Jacksonville, Floridoj, kur pereitą vasarą buvo suimtas už važiavimą prekiniu vagonu. Jis kalinyje pateko į vieną kamerą su vienu gabiu plėšiku, kuris jam daug ko pripasakojo.

Levanavičiai gyvena biednai. Tėvai atvažiavo iš Lietuvos senas laikas atgal; tėvas Jurgis dirba kepykloj; motina sena ir pusiau serga. Brolis Juozas, kaip jis pats apipasakojo policijai, vis bandydavo Joną sudrausti nuo palaidunavimo, bet negelbėjo. Jis yra Amerikoj gimęs ir augęs.

Jonas kaltino savo draugą už išdavimą jo policijai, sako tai buvęs "skystagalvis" bendras.

Jiedu turėjo kelis revolverius, net porą automatiškų, kuriuos pirko iš Chicagos užsisakydami per paštą.

Jiedu išsipasakojo kad tankiai praktikuodavo šaudymą, ir pasakė kaip policistą peršovė. "Aš nenorėjau šaut", sako Levanavičiukas, "ir bučiau nieko nedaręs jeigu policistas nebutų kišęs rankos sau į kišenių. Kada pamatėm policistą vaistinėj esant, paliepėm jam iškelti rankas, bet jis nusistebėjęs tuoj griebėsi už kišeniaus. Nežinau kaip aš jį peršoviau palei širdį kada taikiau tik į dešinį petį kad jis negalėtų valdyt rankos. Išsyk norėjau šaut į krutinę, bet paskui pamaniau kitaip, nenorėjau sunkiai sužeist. Po šito šovimo, pirmas sykis buvo mano gyvenime kad aš pradėjau ko baimintis po vagystės. Bobnar yra plokštakojis ir užtai jį sugavo, nes negali kaip reikia bėgti."

Jono brolis Juozas, 19 m. amžiaus, pasakojo kaip Jonas per naktis skaitydavęs, neidavęs nei gult, nei jam neduodavęs miegot. Skaitė visokias laukines pasakas ir apie vagystes. "Aš liepdavau jam mesti tas knygas, bet jis neklausė; sakydavau jog tas įves jį į bėdą. Vieną dieną jis parodė man revolverius kokius jis turėjo. Sakiau jam kad tuoj nuo jų atsikratytų kol dar nepateko į bėdą. Jis pajuokė mane sakydamas kad aš neturiu nei kiek drąsos. Aš jį gana nuo visko persergėdavau. Jonas pareidavo namon beveik kožną naktį. Bet kaip kada praleisdavo naktį su Bobnaru. Kada jis iš mano baukštumo nusijuokė, jis paskui draugavo su Bobnaru. Išsyk Bobnar buvo mano draugas. Sykį Jonas buvo persišovęs ranką. Prie kitų dalykų, kaip paprastai visi kriminalistai, Jonas nesileisdavo net fotografuoti."

Dar vaiku budamas, Jonas kelis sykius buvo pabėgęs iš namų. Pereitą vasarą buvo dasigavęs net į kelintą valstiją. Iš ten jį motina parsigabeno su pagalba tam tikros draugijos. Bet jis tuoj vėl rengėsi pabėgti. Paskui nusidavė net į Floridą, kur pateko kalėjiman. Sugryžęs iš tenai, motinos pastangomis, čia jis švaistėsi, visada turėjo gana pinigų visokiems niekams kaip tokiems vaikėzams reikalinga, ir net mokėjo po $10 savaitėje namie už laikymą. Jis neturėjo jokio darbo, ir Juozas vis stebėdavosi iš kur jis gauna pinigu. Dabar kaip perkunas iš giedro dangaus atsidengė jo tėvams iš kur jis gaudavo pinigus.

Tėvai, brolis ir sesuo ir kiti Lietuviai turi dabar sarmatos del tokio palaiduno. O yra daugiau tokių Amerikoj augusių Lietuvių vaikų kurie plėšimais ir šiaip nickšingais darbais užsiima, tingėdami dirbti. Tėvai kalti už tokį vaikų išauklėjimą, ne vaikai. Iš mažens duoda visą valią, leidžia išdykauti ir į visokius niekus inpratina, pripratina prie visko ant ko reikia pinigų, tada vaikai turi eit plėšti. Darbo nepriverčia mokintis. Iš mažens diržų nepagailėjus kožnas sulauksit padėkos iš vaikų kada užaugs.

AKRON, OHIO

Lapkričio 6 d. Julė Matukoniutė išlaimėjo bylą prieš City Ice Co. už sužeidimą ir gavo $3,500 atlyginimo. Skundus buvo ant $35,000. Pereitą metą Jurei einant su drauge gatve, ant jų užvažiavo ledą vežantis vežimas; aną mergaitę ant vietos sutrynė, o Matukoniutę sunkiai sužeidė. Julė yra duktė Jono Matukonio, eina 15 metus.

Jonas Navickas, vadinamas "melagių dėdė", važiuodamas automobiliu smarkiai susižeidė. Sako buvęs gerokai baltakės įsikaušęs.

Jonas Mockevičia ir F. Vienožindis vėlai naktį eidami girti pateko po vežimu ir abu likosi sužeisti; jiedu tuoj nugabenta į ligonbutį. Sako pasveiksią. Matot, girtuoklystės vaisiai nelabai gardus.

Ona, Kun. Janušo gaspadinė, prasišalino iš Akrono, apsiskolinusi iki ausų. Nekurių net rakandus išsivežė ką buvo pasiskolinusi.

Lietuvių parapijos reikalai eina labai blogai. Sako buk Kun. Alinskas viską iki galo nuklėbonavo. **Meiženis.**

TEISMO DIENA

Apie Teismo Dieną svietas yra visaip pribaugintas, daugybė nebenori girdėti apie Teismo Dieną; kunigai sakydami žmonėms apie Teismo Dieną, sako jog Aniolai iš keturių vėjų sutriubys, žmonės kelsis iš kapų su savo grabais, dušios ič čyščiaus ir iš **Peklos** eit ant **Juozapato Pakalnės**; užsidegs žemė ir paliks tik akmuo bei vanduo. Ištikrųjų toks pamokslas daug žmonių į baimę įvarė ir del to žmonės nebenori girdėti apie Teismo Dieną.

Dabar pažiurėkim į Šventraštį ką sako apie tą Teismo Dieną. Darbai Ap. 17:31: Dievas yra paskyręs vieną dieną, kurioje Jis sudys svietą TEISYBĖJE, per tą vyrą kurį Jis įstatė — "Jėzų Kristų teisingąjį". — Šv. Jono 5.22. Nes Tėvas nieko nesudija, visą sudą pavedė Sunui.

Ateinantį NEDĖLDIENĮ bus aiškinta iš Šv. Rašto. Pradžia 2:45 po pietų. 7017 Superior Ave. Inžanga Dykai—Kolektų Nebus.

NAMAI NAMAI NAMAI

Pardavimui įvairiose miesto dalyse.
Mes taipgi mokam cash už jusų namus. Ateikit pasikalbėt.
7907 SUPERIOR AVE.
Rand. 6153.

Columbia THEATRE
East 9th Street
arti Euclid
COLUMBIA BURLESK
prasideda Nedėlioj dieną
2:15 Dusyk į dieną 8:15
Maudančios Gražuolės
Tikras New Yorko Perstatymas, garsųs lošėjai.
Popiet 25-50c. Mot. 25c.
Rukyt ant Mezanine ir Balkono

Juozas Babravičius

MASKVOS IMPERIALĖS OPEROS DAINININKAS

DUODA KONCERTĄ!

JUOZAS BABRAVIČIUS gimė Lietuvoj. Baigęs Petrogrado Muzikos Konservatoriją, kur jį mokino garsus pasaulinis toj srityj Profesorius Gabel, Babravičius tuoj buvo užkviestas dainuoti **Imperialėj Operoj Maskvoj,** kur jis dainavo iki pradžios 1919 metų. Vėliau, Grekijoj, jis dainavo prieš Karalių Aleksandrą, ir ant Rivieros, paskui dainavo Paryžiuje, visur su geriausiomis pasekmėmis. Dainavo labai pasekmingai Londone, o paskutiniai keli jo koncertai buvo Chicagoje, į kuriuos suėjo tukstančiai Lietuvių ir svetimtaučių.

Sulaukę šio garsaus musų artisto, visi Clevelando ir apielinkių Lietuviai pasistengkit atsilankyti. Gerb. Babravičius dainuoja daugelyj kalbų.

Ateikit išgirsti to dainininko kurio klausė Rusijos didžiunai caro dienose ir po Revoliucijos, kurio klausė visos Europos didžiunai jam vykstant į Ameriką pakeliui važiuojant.

Gruodžio 2 d., nedėlioj, nuo 6 val. vakare, gerb. J. Babravičius dainuos DETROITE, Lietuvių salėje, Dix ir 25-ta gatvė.

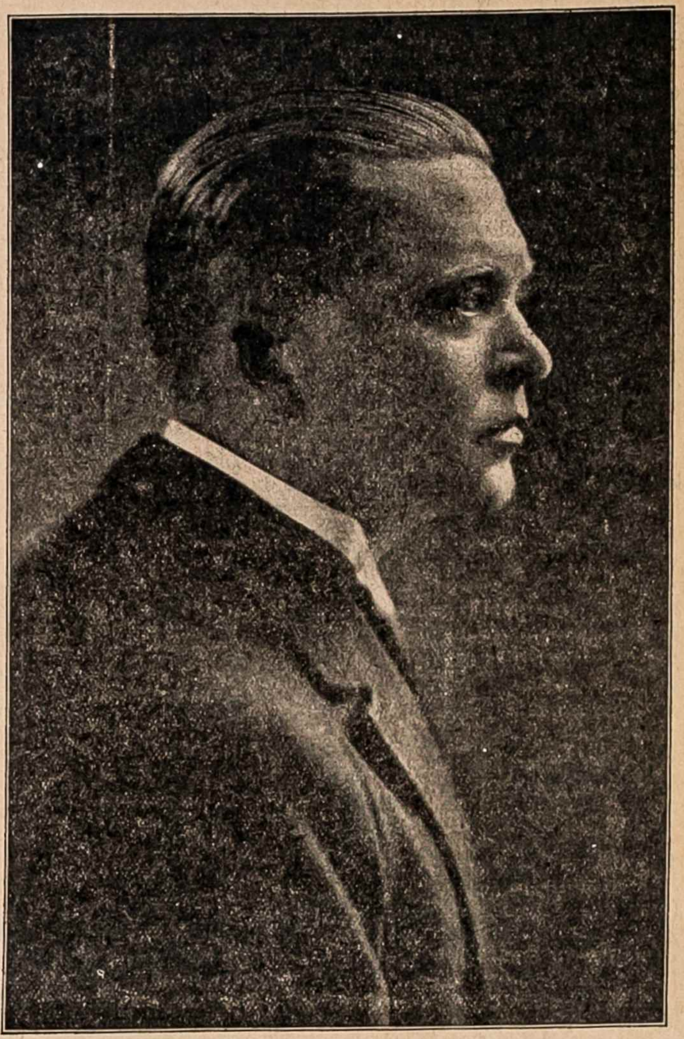

A T S I B U S

Seredoj, Lapkričio 21 d. 1923 m.

Germania Turn. Hall :-: Cleveland. Ohio
1610 E. 55th Street
Įžanga $1.50, $1.00 ir 75c.

Pradžia 8 val., durįs atdaros nuo 7 val. vakare

KAMBARIS ANT RENDOS — gražiai įrengtas, apšildomas. Tinka vienam ar dviem gyventi. Kreipkitės 6302 White Av.

DR. J. T. VITKUS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Ofiso valandos: 1—3 ir 7—8
Telefonas: Randolph 188
1286 NORWOOD ROAD
Kampas Superior prie E. 65
Virš Aptiekos

REIKALINGA AGENTAI
BRAZIS BROS. & CO.
Kriaučių Šapai
rinkimui užsakymų vyriškoms drapanoms, kaip tai Siutams, Topcoatams, ir Overkotams.
Duodama gerą uždarbį del patyrusių siuvime ir suprantančių skirtumą audeklų. Agentai reikalinga Ohio ir aplinkinėse valstijose. Platesnių žinių kreipkitės (37)
BRAZIS BROS. & CO.
7012 Superior Av. Cleveland, O.
Telef.: Randolph 7785.
Dirbtuvė 12329 Superior Ave.
Telef. Eddy 3714.

XTRA! XTRA! BALIUS
DRAUGIŠKAS VAKARĖLIS
Rengia Liet. Darb. Pašalpinė Draugija
Nedėlioj, Lapkričio-Nov. 18, 1923
Peck's Hall, Wade Park Ave. ir E. 82nd St.
Pradžia 5 val. vakare.
Bus programas, Lietuviški šokiai, ir draugiška vakarienė.
Inžanga 35c. ypatai. Kviečia visus KOMITETAS.
Ši draugija laiko susirinkimus trečiam nedėldienyj kiekvieno mėnesio, Grdina salėj, 6021 St. Clair Ave. Norintieji įstot į šią draugiją nepamirškit vietos ir dienos.

SPECIALIAI
Telling's
CHERRY CUSTARD
Aiskrymas
Pas Visus Telling's Pardavėjus
Subatoj ir Nedėlioj Tiktai

Pradėk Dabar

VIENAME Clevelando laikraščių keletas dienų atgal buvo straipsnelis apie tulą žmogų kuris nepradėjo taupyti iki jis buvo 40 metų amžiaus. Jis tečiau pradėjo nuo 40 metų amžiaus, ir dabar jo ineigų vienų jam užtenka nuo jo investytų pinigų gražiai gyventi iki galo savo gyvenimo.

Kiek tamista turi metų ir kada pradėsi? Tasai žmogus ką pradėjo budamas 40 metų, galėjo pradėti nuo 20 metų, ir jis dabar, be abejo, gailisi kad nepradėjo. Nekurie žmonės turi narsumo ir drąsos gana ir gali pradėti be kitų paraginimo. Kitiems sunku pradėti, bet kada jie pradeda, jie taupo greitai. Kodel? Delto jog jie supranta kokią klaidą darė ir nori pataisyt tai ir atsilyginť už sugaištą laiką. Mes paraginame jus, todel, jusų pačių gerovei, pradėti dabar.

Šioje įstaigoje mokama Penki (5%) nuošimčiai už padėtus pinigus nuo Dolario ar daugiau, ir tas reiškia 25 nuošimčiai daugiau negu gaunant 4 nuošimtį. Nereikia čia padėti bėgyj pirmų trijų dienų mėnesio kad gauti nuošimtį už savo pinigus. Kuomet tik padedat čia, nuošimtis tuoj ir prasideda ir eina iki ištraukimo dienos.

Mes didžiuojamės savo dideliu ir greit augančiu depozitorių skaičiumi, nes jie visi yra skubėtojai, ir mums rupi jų pasisekimas ir jie tą žino. Dvidešimties penkių metų tiesioginio veikimo bankiniam biznyje patyrimas musų viršininkų suteikiama visiems tiems depozitoriams, dykai.

Nelaukit Naujų Metų pradėjimui, pradėkit dabar. Pinigus galima prisiųst per paštą ir už juos knygelė bus pristatyta į namus. Ateikit arba rašykit prašydami musų naminio bankelio.

PRADĖK DĖTI ČIA SAVO PINIGUS DABAR.

THE A. B. SAVINGS & LOAN CO.
3352 Superior Ave. :-: Cleveland, O.